

І чужому навчається,
І свого не чуриться...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку: —
BARELY 7-4125
УНСоюз: BARELY 7-6337

РІК LXXII. Ч. 114. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го ЧЕРВНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, JUNE 18, 1965 No. 114. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 17-го червня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗАЯВИВ КОНГРЕСОВИМ ПРОВІДНИКАМ, ЩО НІЩО НЕ ЗАГРОЖУЄ ЕКОНОМІЦІ ЗДА. — І ця заява спричинила те, що ще цього самого дня на ньюйоркській біржі почали збільшуватися ціни на акції, які вже кілька днів падали. Президент і демократичні провідники Конгресу погодилися в тому, що немає жадної причини для того, щоб економіка ЗДА мала зменшуватися, тому спадок акцій на біржі є неоправданий. Секретар скарбу Генрі Фавлер твердив, що немає жадних причин, щоб економіка цієї країни мала погіршитися в найближчому році. Число безробітних зменшуватиметься, що свідчить про ріст економіки.

ПАЛАТА СХВАЛИЛА ПРОЄКТ ПРО СТВОРЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МІСЬКИХ І МЕШКАНЕВИХ СПРАВ. Цей проєкт прийнято більшістю 217-ох до 184-ох голосів. Подібний проєкт відкинула Палата Репрезентантів більшістю 264 до 150 за президентури Джона Ф. Кеннеді. "За" голосували 208 демократів і тільки 9 республіканців, а "проти" були 118 республіканців і 66 демократів, головним чином із південних штатів. Цей проєкт пересилають до Сенату, де в усіх виглядах, що він там легко буде схвалений. Це вже третій проєкт, який Конгрес схвалює, хоч давніше він був прогнаний. Два попередні: шпитальна опіка над старшими і допомога шкільництву, в тому і парокіальним школам.

В ДОМІНІКАНСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ ВІДНОВЛЕНО ПЕРЕГОВОРИ 16-го ЧЕРВНЯ після того, як нові бої спричинили смерть 69-ох осіб в дні 15-го червня, в тому агітували і 3 американські воїни, один з них під час бою, а два померли в шпиталі від ран. Переговори веде тричленна місія Організації Американських Держав, членом якої є американець Елсворт Бункер. Бункер заявив після 35-хвилинної конференції з провідником групи повстанців полковником Франціскам Каманьом Денном, що 17-го червня пропонуватимуть нові конструктивні проєкти для розв'язки домініканської кризи обидвом групам: групі полковника Каманья і тієї групі, яку очолює голова цивільно-військової хути генерал Антоніо Імберг Баррерас.

СЕНАТ БІЛЬШІНСТВОМ 72-ох до 5-ох ГОЛОСІВ УХВАЛИВ ПЕРЕСТОРОГУ ДЛЯ КУРЦІВ НА ПАЧКАХ ІЗ ЦИГАРКАМИ. На кожній пачці цигарок має бути напис: "Увага: куріння цигарок може бути ризиком для Вашого здоров'я". Але Сенат відкинув додаток до цього проєкту, щоб Федеральна Торговельна Комісія могла догадатися подібної перестороги в оголошеннях-рекламах цигарок тютюновими фірмами. Сенаторка демократка з Орегону Моріс В. Нюбергер відповіла з того проєкту, бо вона вже довгі роки домагається, щоб була публічна пересторога проти куріння, яке шкодить здоров'ю курців.

Д-Р МОУЛЕР І Д-Р ШІ ПРО НАВЕЛИЧЕННЯ ЛЕТУ ПРОЄКТУ "ДЖЕМІНАТІВ". Директор відділу лівих астронавтів Крайовий Аеронавтичний і Космічний Адміністратор д-р Джордж Е. Моулер, промовляючи в Крайовій Космічній Клубі у Вашингтоні, заявив, що ЗДА можуть дати величчю своїм лівим в проєкті Джемінатів після успішної астронавтичної Едварда Вайта і Джеймса МакДівіта, але, покіючи, СССР відперекладає цю країну, бо там без жадного обмеження втрачають кошти на проект космонавтів. Директор проєкту Аполло д-р Джеймс ШІ заявив, що лет до Місяця зможе відбутися в 1968-му році, якщо все відбудуватиметься згідно з планом.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЧАРЛЬОС ДЕ ГОЛЛЬ ПЕРЕВІДИТЬ чотириденний поїздок по найближчій околиці Парижу, відвідаючи кожного дня по кілька проміж в різних малих містечках. Де Голль всюди повторяє, що "місцю" Франції збільшити себе і Європу від "гегемонії", що її переводить ЗДА і Совєтський Союз, СССР — каже він — накинув диктаторський режим різним державам, перетворюючи їх у своїх сателітів, а ЗДА "роблять це делікатніше", пропонуючи свою охорону й оборону різним країнам та інтервенуючи там збройно.

БРИТАНСЬКИЙ УРАД ПРОГЛОСОВИВ, що він погоджується підпорядкувати свою найбільшу стацію добування атомової енергії в Бредвел контрольній системі Міжнародної Агенції атомової енергії. Таким чином добування там атомової енергії була б використана виключно для мирних цілей.

У ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ ПРИЙШЛО до гострих суперечок з приводу урядового законопроєкту про надзвичайні повноваження для уряду у випадку державної небезпеки. Опозиційна Соціал-демократична партія, яка в попередніх закусіюх переговорах погодилася підтримати той законопроєкт, відмовилася в останній хвилині. Коли підпорядкована їй центральна робітничка спілка гостро виступила проти точки, яка дозволяє урядові покликувати у часі державної небезпеки робітників до додаткової праці чи забороняти їм самовільно змінювати працю.

МОСКОВСЬКА "ПРАВДА" ВИСТУПИЛА з гострою критикою проти голови комсомольської організації, 36-річного Сергея Павлова. "Правда" закидала Комсомолові, в якому перебувало 21,000,000 підросовської молоді, що там панують — небадальство, формалізм, затрудинованість комсомольців зайвими проблемами й роботами і т. п. злочини. Тому, що Павлов був ніби ставленником Хрущова — його кар'єра, мабуть, буде введована скінчена.

РАДА БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ РІШИЛА продовжити діяння міжнародної поліції на Кіпрі на дальших 6 місяців, до 26 грудня цього року. Міжнародна поліція на Кіпрі складається з 6,170 різноманітних військ. Вивести на Кіпр 4 березня 1964 р. тільки на 3 місяці і з того часу чотирикратно продовжували термін її діяння. На Кіпрі все ще тамшні греки і турки не погодилися щодо майбутнього того острова і його устрою.

ЯПОНІЯ І ПІВДЕННА КОРЕЯ ПІДПИСУЮТЬ в наступному тижні договір про нав'язання дипломатичних взаємин. Korea була довгі роки японською колонією та окупованим під час останньої війни краєм і тому корейці ставилися вель післявоєнний час вороже до японців. Договір охоплює теж порозуміння в життєвій для обох держав справі — роботі.

КОМІСІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ДІЯ СПРАВ РОЗБРОСНИХ ПРИЙНЯЛА РІШЕННЯ — відновити Женевську конференцію розбросних, членами якої є 17 держав. Цей внесок прийнято 83 голосами проти одного голосу Альбанії та при 18-ох голосках, що стрималися. Між тими, що стрималися, були Франція, яка бойкотує Женевську конференцію, як — за її думкою — беззаступна, та Совєти, які не кваліфікують туди. Безплідні кількарічні Женевські наради перервано у вересні мина. року. В п'ятницю мина, тижня та сама Комісія висловила за схвалення світового збігівця для справ розбросних, з участю також Комуністичного Китаю.

ОВАЦІОНЕ ВІТАННЯ "ДЖЕМІНАТІВ" В ШІКАГО

Понад один мільйон мешканців міста Шікаго вітали ентузіастично нових космічних героїв ЗДА — космонавтів, чи як їх тепер називають, "джемінатів" — Едварда Г. Вайта та Джеймса МакДівіта. На фото: вони обидва (позначені стрілками) їдуть автоном разом з віце-президентом ЗДА Губертом Г. Гомфрі.

Сенатська Комісія збільшує суму оподаткування до соціального забезпечення до \$6,600

Вашингтон. — Сенатська Фінансова Комісія змінила урядовий проєкт про медичну допомогу старшим особам в рамках соціального забезпечення таким способом, що сума оподаткування має бути збільшена з теперішніх доларів 4,800 до 6,600 річно. Згідно із змінами Фінансової Комісії Сенату ті родини, які зобов'язують річно по менше як \$5,600 річно мали б платити менші податкові ставки до соціального забезпечення. Збільшення оподаткованої суми відбудеться в двох ратах: з 1968-го року ця сума буде збільшена до \$5,600, а в наступних роках вона буде збільшуватися до \$6,600. Ці зміни в законі стануть чинними з 1-го січня 1968 року. Сенатська Комісія збільшила суму оподаткування до соціального забезпечення з 4,800 до 6,600 доларів річно. Згідно із змінами Фінансової Комісії Сенату ті родини, які зобов'язують річно по менше як \$5,600 річно мали б платити менші податкові ставки до соціального забезпечення. Збільшення оподаткованої суми відбудеться в двох ратах: з 1968-го року ця сума буде збільшена до \$5,600, а в наступних роках вона буде збільшуватися до \$6,600. Ці зміни в законі стануть чинними з 1-го січня 1968 року. Сенатська Комісія збільшила суму оподаткування до соціального забезпечення з 4,800 до 6,600 доларів річно. Згідно із змінами Фінансової Комісії Сенату ті родини, які зобов'язують річно по менше як \$5,600 річно мали б платити менші податкові ставки до соціального забезпечення. Збільшення оподаткованої суми відбудеться в двох ратах: з 1968-го року ця сума буде збільшена до \$5,600, а в наступних роках вона буде збільшуватися до \$6,600. Ці зміни в законі стануть чинними з 1-го січня 1968 року.

Монсінйор Балькунас переобраний на голову НАСІД

Нью-Йорк. — Минулого вівторка, 15 червня, тут у власних приміщеннях при 29 Вест 37-й вулиці відбулися чергові пленарні річні наради Конференції Американців Центрального і Східного Європейського походження, відомої під скороченою назвою КАСІД. В результаті яких монсінйор Балькунас був переобраний на голову цієї установи, що складається із представників центральних і східно-європейських походження, в цьому у представників українського походження. Балькунас був переобраний на голову цієї установи, що складається із представників центральних і східно-європейських походження, в цьому у представників українського походження. Балькунас був переобраний на голову цієї установи, що складається із представників центральних і східно-європейських походження, в цьому у представників українського походження.

НТШ вшановує проф. М. Величківського в його 75-річчя

Нью-Йорк. — Історико-Філософська Секція й Економічна Комісія НТШ влаштували в неїдло, 20 червня ц. р. в год. 4-його полудні, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиці в Нью-Йорку — Наукову Конференцію для вшанування 75-річчя з дня народження і 70-річчя наукової, педагогічної, політичної і суспільно-громадської праці проф. Миколи Величківського. Першу доповідь на тему "Наукова праця проф. Величківського" виступив проф. д-р М. Чирковський. З черги проф. д-р М. Стахів розповідав про життєвий шлях Ювілянта та його педагогічну, політичну і суспільно-громадську діяльність. На закінчення конференції був виступом сам Ювілянт, а потім відбулися прийняття для учасників Конференції, що є призначеною для ширшого загалу громадянства.

Посадника Боффало Честера Ковалю знайшли несприятимого в його бюрі

Боффало, Н. Я. — 16-го червня в бюрі Сіті Голл знайшли несприятимого 60-річного посадника міста Честера Ковалю і відвели його до шпиталю, де він має бути кілька днів, поки зможе вернутися до праці. Біля нього знайдено пігулки, які він заживав у зв'язку з болем шлунка, на який він довгий час не звертав уваги. Цей випадок стався несприятимого тому, що посадник кілька годин раніше заявив, що несприятимого в оцінці його в тому, що він допустився змови, кривоприсяг та що брав незаконно винагороду у зв'язку з контрактом про вивіз сміття. Посадник Коваль був подорожником, який мав дозвіл на в'їзд в місто, що є старим надшарпаним його добре ім'я та приписують йому злочини, яких він не повинен.

МекНамара Заповідає Збільшення Війська ЗДА у Півд. В'єтнамі до 75,000

Вашингтон. — Секретар оборони Роберт МекНамара заявив на пресовій конференції в середу 16 червня в Пентагоні, що 6 куренів бойового війська разом з допоміжними частинами, в сумі коло 21,000 мушкетерів, будуть в найближчому часі вислані до Південного В'єтнаму, доводячи тамошній теперішній стан 54,000 до круглого 75,000. Запитаний журналістами, чи можна сподіватися дальшого посилення тамошніх американських збройних сил, МекНамара відповів, що — згідно з заявою Президента — ЗДА "зроблять все для досягнення своєї мети, але нічого понад те". Цю мету секретар оборони окреслив знову, як бажання допомогти союзницькому у Південному В'єтнамі, щоб він зберіг волю і право мати у себе державний лад за своєю вполною, при чому МекНамара повторив знову, що ЗДА не мають на цілі виключати будь-якого південно-азійського країн у західно-американську систему, але встановити там свої військові бази як в будь-якій спосіб використувати їх території. — Секретар оборони ствердив, що В'єтконг, себто комуністична повстанська армія розпоряджає добре вишкolenіми і модерно озброєними військами на 65,000, та що ця постійна армія — тверде зерно комуністичного збройного руху користуватиметься дальшими 100,000 повстанцями, які час до часу приносять до бою. Крім цього коло 30,000 комуністів діють на різних адміністративних становищах в місцевостях, окупованих комуністами. Щодо інфільтрації з Північного В'єтнаму, то МекНамара ствердив, що до Південного В'єтнаму прибуло з Півночі коло 39,000 мушкетерів, що тільки в одному минулому році перекинено з півночі на південь к. 10,000 терористів і воїнів. Південно-в'єтнамська армія нараховує к. 500,000 воїнів, але це не дуже корисне для Південного В'єтнаму відношення сил, коли зважити, що тактично комуністів є переважати терористичні атаки, бомбові замаху, вбивства, підпалювання, каліцтва, напади та засідки та втікати після кожного виступу. Тому амер. військові вислалишиши персонал старшого рангу, щоб підтримати чисельний стан південно-в'єтнамської армії на 100,000, але це не легка справа. Останні успіхи комуністів треба записати на рахунок головної дощової пори, яка облегшує операції терористично-повстанського руху та утруднює оборону, коли погода обмежує можливість дій летунства. МекНамара показував на мапах місця, бомбардовані американським летунством в Північному В'єтнамі та ствердив, що такою ж комуністична влада величезними зусиллями старалася негайно направити позиції мости, або заступити їх поромом. Приплив нових сил, осіб і зброї з Північного В'єтнаму південно-в'єтнамським повстанцям не припинився внаслідок бомбардувань, але сповільнився. Секретар оборони заповів теж створення зовсім нового типу американських дивізій, так званої Легкої рухомої дивізії, яка мала б так само к. 18,000 мушкетерів, але розпоряджалася б 4-кратно більшим числом літаків. МекНамара не відкидав, як планувати перекинути таку дивізію до В'єтнаму.

Зеленосвятчий Поклін на Могили Поляглих в Глен Спей, Н. Я.

Глен Спей. (Б. Л.) — 13 червня, на Зеленой Святій біля пам'ятника по поляглих за державну волю України, біля Оселі Верховина в Глен Спей, Н. Я., відбулися традиційні Зелено-Святчий Поминки, підготовані Громадським Комітетом на чолі з д-ром Романом Дранжовським. Поминки почалися похолодом, який очолювали прапори: Відділу ОБВУА, Станції Пласту, Осередку СУМА в Нью-Йорку і Станції ІУД УНА з Філадельфії, Нью-Йорку, Бріджпорту, Нью-Гейвену, Трентону і Нью-Йорку. За прапорами слідували інші військові "Лумка", Т-ва б. Воїнів УПА, Б-ва Бродів-Лев і Станції ІУД УНА-Нью-Йорк. Під такт жваво-ліричних маршів у виконанні хору "Лумка" під лід. проф. І. Задорожного, за прапорами й військами маршували першою ряд ген. штабу ген. полк. Павло Шандрук і оточенні представників комбатантських і громадських товариств, а саме: ОБВУА, УСС-ів, Т-ва Об'єднання б. Воїнів УПА в Нью-Йорку, делегації з Філадельфії і Об'єднання б. Воїнів УПА в Нью-Йорку, дивізійників, Крайової Управи, 9-ох Станиць, Головної Управи Робітничого Союзу, ООЧСУ, Пласту, СУМА, ОДУМ-у та прес — "Вісест Комбатанта" і "Народної Воли". На могилах в присутності великої кількості гостей, маленька Тетяна Яворська зачитала квітничку квіти від дітей. По відслуженні Панахиди біля могили о. Яворського Кекішем, промовляючи слово виступав ген. П. Шандрук і після виступу підліток Михайло Ліщинський декорував ряд кол. учасників ІУД УНА, та родин поляглих — пропам'ятники медалями Архистратига Михайла. Ролію і обов'язки майстер церемонії сповняв інж. Василь Забрюцький з Філадельфії.

Оперу "Запорожець за Дунаєм" поставлено в Сиракюзах англійською мовою

Сиракюзи, Н. Я. (Микола Богатюк). — У п'ятницю 11-го червня ц. р. тут поставлено англійською мовою українську оперу "Запорожець за Дунаєм" Семена Гулака - Артемовського, відомого українського композитора і оперного співака - баритона середини XIX ст., автора вокально-хореографічного дисертменту "Українське Весілля". В заповнений залі Емерсон Музею цю найстаршу українську оперу вивела Інтер-Сіті Опера Сиракюзи спільно зі Сиракюзи Сивик Балет анд Данс Асоційей, під протекторатом Ліги Незалежних Культурних і Виховних Організацій, якої членами є Українське Культурне Товариство Сиракюзи та Український Чоловічий Хор "Сурма". В повний сценічний оформлений, з партіями, декораціями, костюмами, балетами, оперним хором, оркестром та дирикторами, в опері взяло участь понад 50 виконавців. Під керівництвом д-ра Н. Гваллила, директора Сиракюзького Музичного Консерваторії, режисурою керував Джеймс Лукас з Нью-Йорку. До артистів Сиракюзького Оперного Комітету додано кількома відомими артистами сцени і фільму з Нью-Йорку. Головною жіночою роллю — Одарку дуже добре грала Лінда Джордан з Нью-Йорку, яка в минулому виступала в фільмах разом із світової слави Маріо Ланзою в Італії, як геж і в Канаді, Порто Ріко та в Південній Америці; вона відомою з виступів на телевізії, Нью-Йоркській Сіті опері та Синсинаті Каммер Опера Ко. Головною чоловічою роллю в "Запорожці" — Івана Караса (ролю, що її у світовій прем'єрі опери 102 роки тому виконував сам композитор і автор лібретто Гулак - Артемовський) надзвичайно добре і з великим відданям і зрозумінням (закінчення на стор. 8-й)

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

В АРГЕНТИНІ ВИДАНО "ЗАПОВІТ" ШЕВЧЕНКА ЕСПАНСЬКОЮ МОВОЮ
Буенос Аїрес. — Гурток аргентинської молоді, ознайомившись з місцевими українськими українською літературою, переклав спільно Шевченків "Заповіт" на еспанську мову й опублікував його розкширеним виданням в 200 нумерованих примірниках і 33 на спеціальному папері. Молоді перекладачі-ентузіастичні і їх видання була запрезентована видавцем і редактором Юліаном Середієм, головою Українського Інституту в Буенос Аїресі, на окремих вечорах, що відбувся в неділю 11 квітня ц. р.

16-а ЗУСТРІЧ-ЗДВИГ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ І АМЕРИКИ
Торонто. — Заходом окремого комітету, що його очолюють В. Солоників, як голова, і В. Мавар, як секретар, відбувається в неділю 27 червня ц. р. в Актоні, Онтаріо, на літній оселі СУМ Канади "Весілля" 16-а Зустріч-Здвиг Українців Канади і Америки. Зустріч буде алаштована в 15-річчя героїської смерті гол. командира УПА сл. п. ген. Романа Шухевича — Тараса Чупринки під часом "Україна бореться і переможе". Головним промовцем буде Ярослав Стецько. У місцевій частині програми виступлять: хор, капела банто-хористів і танцювальний ансамбль СУМ, як також жіночий хор ОЖ ЛВУ "Чайка".

ЮВІЛЕЙНА ЗУСТРІЧ ОДУМ-У
Торонто. — Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) відзначає 3-й і 4-й дні п. р. 15-річчя своєї праці. З цієї нагоди на відпочинковій оселі "Кіт" коло Торонта в Канаді відбудеться ювілейна зустріч одумівців Америки й Канади. В програму зустрічі входить в суботу спортивні заходи й одумівська забава. Після православної Служби Божої з участю хору Катедрі з Торонта відбудеться дефіляда одумівських відділів, під час якої будуть промовляти Леонід Ліщина, член Центрального Комітету ОДУМ-у з Канади та представник уряду Канади. Цього ж дня відбудеться концерт з багатого музичного програмою, що ним буде проводити, як конференс, відомий гуморист і актор Микола Поведілок з Нью-Йорку.

НОВА КНИЖКА ЛЮДМИЛИ КОВАЛЕНКО

Торонто. — У Бібліотеці "Ми і світ", що її видає редактор журналу під тією ж назвою, Микола Коляківський, появилася збірка оповідань відомої української емігрантської письменниці Людмили Коваленко, авторки ряду повістей в тому "Рік 2245" (1959), "Степові обрії" (1964), збірки драматичних творів "В часі і просторі" (1950) та багато інших. В збірці надруковано 11 оповідань з українського життя до і після другої світової війни.

50-РІЧЧЯ 371-ГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ В НЬОАРКУ

Ньюарк, Н. Дж. — Товариство "Запорожці Січ", 371-ий Відділ УНСОЮЗУ, відзначає в цьому році 50-річчя свого існування. На річницю Зборя Відділу заплановано відбутися бенкет з нагоди 50-ліття в дні 9 жовтня ц. р. Дохід з цієї справи буде використаний на добу Українську Католицьку Церкву Святого Івана Хрестителя в Ньюарку. — На ювілейному бенкеті будуть відомі й на вишановані старші члени Товариства.

НА НАШІН, НЕ СВОІ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)

КОНТРАСТИ
"У таборі для дітей Південної залізниці біля Полтави фарбують стіни і підлогу, електрифікують приміщення, подвір'я розбивають на клумби для квітів, готують спортові майданчики. Але варто пройти кроків триста, як побачиш іншу картину, — пише кореспондент "Молоді України" (часопис з 26 травня). — Це вже міжколосний піонерський табір. Непривітно сунуться він облізлим стінами. Кризь діряві дах струмками тече дощова вода... Столи заміняють дошки, козли", а стільці — дерев'яні сляк-так збиті лави".

ОСОБЛИВИЙ ВАГОН

"Незабаром між Москвою і Саратовим курсуватиме новий поїзд, до складу якого входить вагон ч.1847", — розповідає "Молоді України" з 26 травня. Чим же особливий цей вагон? Його відремонтували протягом семи днів молоді робітники Харківського вагонного ремонтного заводу після зміни, не залишаючи робочого місця.

ВАГОВІ АРГУМЕНТИ

Яка приваблива картина вступу молоді до комсомолу, розказує із Жданова (Донецька) В. Рубець у "Молоді України" з 29 травня: "Схематично її можна зобразити так: Комсорг (тобто організатор) вручає молодому робітничку анкету, статут (рідше) та бадорю говорить: — Заповни і ознайомся. У нас на підприємстві працюють — значить повинен бути комсомольцем. Бюро засідати через стільчик до дві. Якщо "кандидатура" друкується (у виняткових ви-

"ЗАЯЧІ" КВИТКИ

Щоранку велика група учнів нашої школи, — розповідають у "Молоді України" з 26 травня В. Савчук, Ж. Костюк, Р. Гуськова та інші, учні Чуднівської середньої школи (Житомирщина), — їде на заняття маршрутними автобусами. У нас — місячні пробні квитки... Але водії автобусів бердичівського автопарку не хочуть возити нас, їм, бачите, невигідно мати пасажирів, які не оплачують проїзд годинкою... Крім того, автобуси, що курсують на цій шляху, малі, а їздять нас багато. Ми часто запізнюємося на лекції.

ПРИЛАД "АЕРОКЛІМАТ"

На Харківському заводі кондиціонерів розробили апарат "аероклімат". З його допомогою можна охолоджувати повітря в цехах, в побутових та білоручних приміщеннях, у кранівнях та їдальнях. В 1965 році буде випущено 500 таких приладів. ("Радянська Україна" з 23 травня).

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1102 of Act of October 3, 1917—authorized July 31, 1918.
Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Політика півзасобів

Велика промова голови сенатської Комісії закордонних справ Дж. В. Фулбрайта, виголошена в Сенаті 13 ц. м. про відношення США до В'єтнаму, може послужити за класичний приклад, що таке політика півзасобів. Сенатор Фулбрайт признає, що відкликання американських військ з Південного В'єтнаму в теперішньому часі було б катастрофою для Америки й Південної Азії, і тому він проти такої можливості. Але він також проти війни в Південному В'єтнамі з комуністичними повстанцями з метою виграти її, себто розгромити комуністів, бо побоюється, що така війна може "поширитися", спровокувати інтервенцію комуністичного Китаю і привести до катастрофи, хоч не з'ясує, в чому саме така катастрофа проявилася б. Очевидно, сенатор Фулбрайт не вірить, що американська мілітарна потуга могла б справитися з в'єтнамськими та китайськими комуністами. Тому він закликає до терпеливості, поміркованості і стриманості, з таким обмеженим спротивом комуністичним партизанам, який не дав би перемоги ані Америці, ані комуністичній стороні. Тоді, за рецептою сенатора Фулбрайта, комуністи дозріють б до переконання, що війною не досягнуть своєї цілі, і що треба сісти за конференційний стіл, за яким — каже Фулбрайт — "обидві сторони повинні зробити поважні поступки" — також невідомо, які власне...

Це — спосіб політичного думання, яке не наставлене на перемогу, — так і названо таку політику "без вигрі". Подібну політику застосовував президент Труман у Кореї, заборонивши ген. МакАртуру зборювати промислові осередки в комуністичному Китаї, — подібну політику застосували президент Айзенгауер під час малярського повстання і президент Кеннеді у відношенні до берлінського "муру ганьби" та Куби Кастра. В усіх цих випадках були по американському боці "терпеливість, стриманість і поміркованість" — з пресунами наслідками для Америки та всього вільного світу і з однією користю для комунізму. Правда, існує філософський вислів "життя — один великий компроміс", але правдою є теж, що ніколи великої і грізної проблеми не можна вирішити півзасобами і що для компромісу завжди потрібні два однакові охочі й лояльні партнери. Рецепт сен. Фулбрайта насправді, у практиці, діє тільки у користь комуністів, бо що найвище розкладає підвій комунізм В'єтнаму та Півдня Азії — на етапи.

3. метою субверсії й розкладу

У середині квітня ц. р. в Москві в т. зв. "Вудинку Дружби" відбувся другий пленум "Совєтського комітету культурних зв'язків із співвітчизниками за рубежом", фактичною базою діяльності якого є Східний Берлін, де цей комітет був заснований ще в 1955 році під назвою "Комітет за повернення на батьківщину". Протягом цього часу очолювали його різні категорії, інколи з рангами генералів, тепер, як його голова, фігурує категорія В. М. Малієв.

Повідомляючи про наради пленуму, орган "фільм цього комітету" т. зв. "Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном", що появляється в Східній Берліні п. я. "Вісті з України", вираховує, що в пленумі взяли участь представники 15 різних союзних совєтських "промаєських" установ та організацій, приблизно по стільки ж від кожної совєтської "республіки" і також представники сімох республіканських комітетів разом з редакторами їхніх газет. Виходило, б. що в нарадах брало участь яких 120 осіб, але на фото з цих нарад показано всього 18 — керівників комітету, його відділів та редакторів газет.

У звітній доповіді, виголошеній під час наради, В. Малієв хвалився, що і центральні й відділові провели "значну роботу над розвитком і зміцненням культурних зв'язків із співвітчизниками за рубежом". Як виходить із його доповіді, "робота" ця виявлялася не тільки в інформуванні про "досягнення" СССР, але передусім у налагодженні "ділових контактів" з представниками прогресивних емігрантських організацій з ряду країн, особливо ж у допомаганні їм в "культурно-освітній" постачанні різної літератури, кінофільмів, підручників, магнетофонних записів тощо. Крім того, всі ці комітети спроваджували до СССР дітей емігрантів з різних країн, нібито для відпочинку по піонерських таборах та ведення з ними бесід на культурні теми.

Веруємо, що уваги зміст розсиланої берлінсько-московським комітетом і його республіканським експозитурми пропагандивної макулатури, пресових видань та інших матеріалів, переважаних режимно- партійною пропагандою, головною метою всієї цієї "роботи" є комуністична "перехитровка" емігрантів і їхніх дітей, а в дальшому розклад і розбиття їхніх організацій та установ. Під таким кутом розцінюють уся діяльність названого совєтського комітету проводя і широкі маси різнонаціональних емігрантів у вільному світі.

**АЙНШТАЙН З ПЕРСПЕКТИВИ
ДЕСЯТЬОХ РОКІВ**

Вісім років тому, який слушно громади філософів за те, що намагалися накидати свої погляди фізичним теоріям, в другому періоді свого життя робив цю саму помилку. І тому також зривався ледве прикритий пошаною до його особи конфлікт між ним і його наслідниками, які у своїх фізичних теоріях зробили повні висновки з Айнштайнового вклада в цю науку.

І так, Айнштайн, хоч сам, разом із Плянком, поклав підвалини під квантове охоплення явищ світла, а далі й мікрофізики, ніколи не міг погодитися з законом неокресленості Гайзенберга, бо бачив у ньому замах на таке миле його раціоналізму 19-го століття переконавання в необмеженій могутності людського ума. Він не здавав собі при цьому справи з того, що цей закон ні в чому не обмежує можливості пізнавати людською природою і законам, що нею керують, а ставить тільки перешкоду можливості нескінчення точного устійнення певних параметрів, які служать для математичного окреслення даного стану і тим самим точності передбачування майбутнього стану певного укладу.

Дискусія, яка відбулася в зв'язку з цим законом у 1950 році між ним і Борном і в якій Борн не мав жадних труднощів, щоб фізичними аргументами доказати неслушність тверджень Айнштайна, була яскравим прикладом, як помилкові філософські передумови можуть затямити умови навіть такий визначний, як Айнштайн.

Ніколи Айнштайн не міг погодитися зі статистичними законами сучасної атомової фізики. "Господи не грас в кости", — було його улюбленим аргументом. І тут знову прикладові філософські передумови привели його до несправжніх фізичних висновків. Бо Айнштайн, так як майже всі природники минулого століття, не розрізняв спричинних причин, причин "in fieri" фізики від достаточних причин, причин "in esse" метафізики. Він не розумів, що математичні закони фізики не кажуть нам нічого про істинні причини речей, а кажуть тільки про їх часові пов'язаності. Отже, коли Бог, як першопричина всіх речей, є причиною стількох різноманітних явищ, немає жадної онтологічної радії, щоб певна причина, як причина "in esse", викликала тільки один наслідок. А тим більше немає жадної причини, щоб функціональні зв'язки між двома зображеннями мусили бути кончею одновірними зв'язками, як це впроваджує трох сот літ твердять природники на основі поверховної обсервації певної, вибраної категорії природи.

Ці філософські передумови Айнштайна дуже сильно впливали на його погляди на творчість упродовж стількох літ. Бо Айнштайн, коли не міг погодитися на статистичні закони, що чимраз ширше панували в фізиці, намагався створити теорію, яка б тяглі

НАЙБІЛЬШ ЗАНЕДБАНА ДІЛЯНКА

З надивичайним задоволенням треба привітати появу в "Свободі" дуже цікавих і цінних статей, що порушують проблеми здоров'я.

Д-р Головінський звернув увагу читачів на умови та нервові недуги і викликав цілу гаму рефлексій. Чи не дивна річ, що в найбільш зоможеній країні, на терені якої вже віддавна не було війни, є 15 мільйонів умово і нервово-хворих, а в шпиталі бракує ліжок. Або чому з-поміж наймолодших українських емігрантів, які не заломалися під градом бомб і нещастя, масою умово і нервово-хворих? Я знаю 5 таких випадків у близькому оточенні.

Не менше дивна річ: Америка має найкращі умови і світі знавців проблем здоров'я, американські професори читали лекції про охорону здоров'я на королівських дворах в Європі, для артистів фільму і театру, але широкі загал населення Америки цілком байдужий до справ здоров'я і раціонального харчування.

Не так давно Нью Йорк був створений кількама випадками захворювань на менінгіт — інфекційне запалення головного або спинного мозку. Було пізніше, що цю хворобу поширюють голуби і деякі просекували випускати всіх голубів з міста.

Доброчесні люди сплять пташками шедрою оселеними "прецелі", позбавлені поживної вартості, але часто забачений хемікальний хліб. В дослідках, проведених у Болгарії, голуби годували поживною, нагрітою до 87°C, що викликало у них т. зв. лейкоцидоз — збільшення числа білих кров'яних тілець, а з тим і обнищення відповідності організму до мікробів і вірусів. В Українській Господарській Академії в Подбродках голубів годували підігрітими до високої температури зерном. Від цього вони повільно вмирали, а коли доставляли знов свіжу, не позбавлену вітамінів пшеницю, повертали до здоров'я.

Отже, голубчик пташок поживою без жадної вартості і навіть труїливою, бо переладанною сіллю, цукром і хемікаліями, ми викликаємо ослаблення їх організмів і зарозумілі хвороби; окрема менінгіт, бо сказано, що посісти те й пожнеш!

Ми самі є будівничими власного здоров'я, але, подібно як у випадку з голубами, самі через нехваленість харчування підірваємо силу свого організму і викликаємо різні недуги. Як згадував д-р Головінський, умови й нервові недуги залежать від біологічних функцій організму: так, як нервовий стан впливає на травлення, так і засвоєння всіх необхідних поживних елементів впливає на стан тканин мозку і нервів.

А тому мусимо давати собі справу з того, що велика кількість умово-нервових недуг, злочинність і всі численні проблеми, зв'язані з молоддю в Америці, є похідними від проблеми харчування.

Р. Мікхак у статті "Проблеми нашого здоров'я" порушує багато цікавих питань, обговорює різні шляхи до побудови сильного здоров'я. Видастися цілком натуральним, щоб мужчина ще замолоду, а не перед операційним столом довідався про існування такої містеріної залози як проста-та, а молоді жінки ще завчасу здавали собі справу з того, що надмірне дбання про "лілію" приводить до лихих наслідків. А ми, старші, повинні знати проблеми здоров'я свого віку, бо погляньмо, як чорніш передчасними хрестами третя сторінка "Свободи".

Ми повинні навчитися позитивно розв'язувати всі ці проблеми, і тоді не будемо з тремтінням очікувати рішення Конгресу в справі медичної опіки для старших, і кожну справедливу розв'язку приймемо зі спокоєм.

Р. Мікхак належить прекрасна ідея про створення Українського Інституту Здоров'я. Близько до життя і легішо до здійснення була б ідея створення клубів (я назвав би їх клубами "Краса і здоров'я"), щоб притягнути молоді і жіноцтво, в яких можна було б сполучити спорт і тіло-виховання з наукою про віджикнення та охорону здоров'я. А дуром таких клубів повинна була б стати найбільш едисциплінована частина нашої громади — об'єднання колицьких вряків.

Чехія була буквально веліа "спортивних товариств". "Сокіл", а закінчає частину України має за собою багату традицію товариства "Січ" і "Сокіл". Думаю, що в сьогоднішніх достатніх умовах життя українське громадянство могло б здобути на організації подібних товариств чи клубів в кожному більшому осередку поселення.

На початок такої акції, в кожному осередку належно знайдуться знавці проблем охорони здоров'я. А коли б досталося таку акцію розвинути, тоді треба було б подбати про кадри інструкторів, викладачів. Ми масою багаторо осіб з природничою освітою, які не працюють за фахом. Ці люди в присмереному курсі могли б опанувати матеріал, обсадити певні предмети викладання і далі б могли б допомогти числу клубів спорту і охорони здоров'я. ЗУАДК жінг би відіграти величезну роллю у переведенні в життя цієї ідеї.

Щоб мати чисте сумління супроти молодшого покоління, ми повинні використати всі можливості, щоб ідею охорони здоров'я в тіч чи іншій формі перевести в життя. Здорове тіло, здоровий дух і сильна воля необхідні для здійснення головного нашого завдання — державного відродження.

ЦАРИЦЯ УКРАЇНИ

(о. Андрій Мельник, Мати Божі в українській літературі. Видання оо. Василіян, Торонто, 1965, ст. 64. Нарис.)

о. Андрій Мельник 40 років тому написав першу свою книжечку про культ Пречистої Діви Марії під заг. "Зарванниці", яка вийшла друком двома виданнями — в 1924 і 1925 рр. У 1926 році він відрукував більшу працю п. н. "Мати Марія — Матінка наша", в якій подав історичний огляд культу Богоматері на українських землях, згадав про давні й нові ікони Божої Матері на наших землях.

Уже після другої світової війни о. А. Мельник видав "Марійські трагедії проповіді", а в 1955 р. вийшла його книжка під заг. "Поява Богоматері в Люрді і в Україні та її чуда і ласки".

У новій книжечці "Мати Божі в українській літературі" автор опрацює культ Пречистої, як він проявлявся в українській літературі від княжих часів аж до наших днів. Читачі будуть здивовані, довідавшись з праці о. А. Мельника, що не тільки в княжій добі, коли наше писемство було під впливом християнської Церкви, — але й в середній добі під час Козаччини та в новіших часах таке велике число українських письменників складало свій поклон Божій Матері та оспівувало її в своїх творках.

Годі згадати всіх авторів, які писали про Пречисту в своїх творах, у опій статті, бо це зайняло б забагато місця. Автор "Моленія" — Данило Заточник, "Печерський Патерик" — Симон Полоцький, Лазар Баранович, Іван Володкович, Захар Копистенський, К. Трояницький Староверхівський, Поляничий Галатувський, Антін Радивильський, Іван Максимович, Дмитро Тупталецько, — оце письменники, які, як пише автор, "прославляли, веселасяли Божої Матері за її опіку над нашим народом".

Автор більше місця присвячує тим українським монастирям, які мають чудотворні ікони, що засвідчили чудеса. Про Почаївський монастир складено пісню, яких співає наш народ доседа. Ось початок однієї пісні, що поширена була в усіх українських землях:

Пасли пастири ови на горі,
Увиділи Матір Божу на скелі.
На цій скелі стоїть знати,
Де стояла Божі Маті.
Там воду беруть,
Всім віршикам дають.

А друга пісня — це відомий кант про те, як Матінка Божі оборонила Почаївський монастир, який облягли були турки. Початок цієї пісні:

Ой зішла зоря вечорова,
Над Почаєвом стала.
Виступало турецьке війско,
Як та чорная хмара.

Другий славний монастир із чудотворною іконою Божої Матері — це Зарванниці коло Бучача, про яку складено чимало пісень. Одну з них записав пок. Володимир Гнатюк на Закарпатській Україні. Про чудотворну ікону в Підкамні, Брідського повіту, складено популярну пісню

**ЖИТТЯ І ЛЕГЕНДА
ОЛЕНИ СТЕПАНІВНИ**

Ірина Книш

Життя і легенда Олени Степанівни

(4)

"Врешті Кирило Трильовський добув від уряду дозвіл на статут "Січових Стрільців", куди згодом вступили члени студентського стрільчого гуртка. У травні 1913 р. проголошено записи нових членів, і Гали Степанівна домагасться дозволу вступати також жінкам. Відмову мотивовано тим, що це — вишкіл для старшин, але її винятково приймуть, коли так дуже цього бажає". Для рядовиків створено пізніше "Січових Стрільців II". До цього революційного війська могли належати й жінки. У склад новітньої старшини ввійшла перша жінка — обозна Олена Степанівна.

Коли ж студентки, семінаристики, реміснички, уряднич-

жньому совєтському часописі не знайти й найменшої згадки про цю втрачу для українського народу.

Авжеж, час не стоїть і не жде. Чарівну Галю, обожнювану Степанівну, що вкрила своє ім'я ореолом героїзму й слави, шановану громадянку, цінну виховницю, наукову дослідницю, д-р Олену Степанівну, поховано вишкомо, так, як дозволив окупант. Без останнього салюту попрощалися з старшиною Українських Січових Стрільців і Української Галицької Армії.

Але люди з таким життям і легендою, як Олена Степанівна, не вмирають. Ми завжди будемо дякувати їй за те, що збагатили нашу історію своєю участю в визвольних змаганнях, що тяжким своїм життям не оксмерила прекрасної легенди про дівчину-воїна, який народ складає свої пісні.

Олена Степанівна залишилась для нас вічно живою й вічно молодого! Тож —

"Частіше згадуємо в житті про неї,
Несім її безсмертя у щодні!"
(Кінем)

Іванна Мурська, Анна Лонька, Оприснівка, Ванівна-Волох, Дарія Білинська-Нароцька, Марія Бачинська-Донцов.

У підлітківському ярі, при залізничній дорозі Підзамче-Личаків складено присягу й отримано стрільчеську відзнаку. А проте, ця зеленушничка на чоті стрільчин у часі воєнних подій не виступила однією. Чому?

...Тому, що під той час ми не були вповні свідомі цього, яку властиво роботу повинні виконувати жінки в часі війни, ми над тим не зважувалися, того не обговорювали, ані не ставили собі ясної мети — чим має бути жінка в часі війни. Фронтівком різних родів зброї? Піхотинцем? Кіннотником? Гарматником, телефоністом, розвідником, сапером, піонером, санітаром чи тільки сестрою-жалібницею? Чи може має зайняти місце в піллі, в магазині, інтендантурі, лікарні? А може має вона зайняти опустілі по фронтівках місця в цивільних урядах, фаб-

риках? А може має бути вєсоди відповідно до здібностей, доброї волі й охоти? Так! Ми — не думаю тут лиш про жіночу чоту, але про загал жіноцтва — не уявляли собі ясно нашого завдання ані перед, ані в часі великої світової війни, ані в листопадових днях 1918 року. Ми хмалали, що попола, або те, до чого навчили від віків (бачили й вареху), але де мало бути те наше місце, що нам належить й відповідас, жінці в часі війни — згідно з її знанням, зайняттям, віком і фізичними силами.

Цю справу висвітлює розв'язок з часом саме життя... ("Напередодні великих подій", Львів, 1930).

У серпні 1914 року сама розв'язала її для себе 21-річна Олена Степанівна — ки-нувши виклик традиції й життю. Обрана до спільного Комітету залучених стрільчих товариств, вона залишила дім і батьків, неугнута перед заборонами батька й неволімою, до сліз матері, похала до Львова, де формувалися Українські Січові Стрільці, уком-

ституовалася Головна Українська Рада, створено Бойову Управу. Жіноча чота, доповнена новими добровольцями, з запалом і завзяттям виконувала всі доручення. Але в воєнний похід вирушила командантка без чоти. Чому?

...Плянувана на 28 серпня нарада жіночої чоти не відбулася як слід. Проти мене знялося обурення — чому відходжу в поле сама, а не беру чоти з собою? Ми розійшлися й нічого не вирішили...

Не була в тому зацікавлена й Бойова Команда, тож Олена Степанівна сама про себе подбала. Знайшла в шафі січової домівки залишений кишенько — Дала його пошити на свою міру та придбала вишкіл, непромаканий черевник в далеку дорогу. До стрільчих вказки була потрібна світлина. В військовому мундирі, з укрітим під шпату волеєм пішла до фотографів, а той, пізнавши у воєнній жінку, довів поліцію. Другого дня її арештовано, і вулиця товпа, обступивши її, штовкала й била з криком "кобаста-шпс" — жінка-шпигун!...

Ситуація вияснилася, і загроза Талергофу минула. Проте, треба було ще звестися бій із Бойовою Командою, щоб дозволити жінці йти на фронт. Перед самим від'їздом завагованої сотні командант легіону Галицький усеував Олену Степанівну з поїзду.

"Огорнув мене жаль, біль обурення. Я не була припадком гостем серед стрільців. У стрільчеську роботу вложила до вибуху війни також частину своєї праці. Як смів хтось зовсім новий серед стрільчого життя боронити мені сповити мій обов'язок, згинувши за виране діло?..."

У висліді власного енергійного й гнівного протесту перед Бойовою Управою, командантка жіночої чоти дістала дозвіл вихатися зі Львова з останнім відділом Стрільців під командою д-ра Володимира Старицького. Сталося це 2 вересня, в останній день перед московською окупацією галицької столиці.

Так народжувалася невимруша воєнна слава Олени Степанівни.

Минуло чимало літ. Не склавши зброї на фронті національної боротьби, Олена Степанівна зазнала переслідувань від обох окупантів. Поляки відібрали їй право навчати в школах, а москалі, використавши її ім'я, перекидали з львівського університету до київського, аж поки не заслали на довгі роки тяжкої роботи в мордовських торфовниках, звідки повернулася вона з смертельною недугою до Львова 1956 р. Але тоді це стортотерзане місто не могло відпочити й за віддане служіння батьківщині. Останні роки прожила забута й осямітнена. Не відступав від неї до кінця тільки єдиний син Ярослав. Коли в тяжкій хворобі писала в одному з останніх листів: "найбільше шкода мені Слава. Він працює й мене доглядає", то в листі сина читалося: "Уже сил не стас дивитися, як мама мучиться, терпить, а я не можу нічим допомогти..."

Визволення принесла смерть 11 липня цього року. Тільки приватною дорогою прийшла вістка про це. В

жінці, яка вийшла друком двома виданнями — в 1924 і 1925 рр. У 1926 році він відрукував більшу працю п. н. "Мати Марія — Матінка наша", в якій подав історичний огляд культу Богоматері на українських землях, згадав про давні й нові ікони Божої Матері на наших землях.

Уже після другої світової війни о. А. Мельник видав "Марійські трагедії проповіді", а в 1955 р. вийшла його книжка під заг. "Поява Богоматері в Люрді і в Україні та її чуда і ласки".

У новій книжечці "Мати Божі в українській літературі" автор опрацює культ Пречистої, як він проявлявся в українській літературі від княжих часів аж до наших днів. Читачі будуть здивовані, довідавшись з праці о. А. Мельника, що не тільки в княжій добі, коли наше писемство було під впливом християнської Церкви, — але й в середній добі під час Козаччини та в новіших часах таке велике число українських письменників складало свій поклон Божій Матері та оспівувало її в своїх творах.

Годі згадати всіх авторів, які писали про Пречисту в своїх творах, у опій статті, бо це зайняло б забагато місця. Автор "Моленія" — Данило Заточник, "Печерський Патерик" — Симон Полоцький, Лазар Баранович, Іван Володкович, Захар Копистенський, К. Трояницький Староверхівський, Поляничий Галатувський, Антін Радивильський, Іван Максимович, Дмитро Тупталецько, — оце письменники, які, як пише автор, "прославляли, веселасяли Божої Матері за її опіку над нашим народом".

Автор більше місця присвячує тим українським монастирям, які мають чудотворні ікони, що засвідчили чудеса. Про Почаївський монастир складено пісню, яких співає наш народ доседа. Ось початок однієї пісні, що поширена була в усіх українських землях:

Пасли пастири ови на горі,
Увиділи Матір Божу на скелі.
На цій скелі стоїть знати,
Де стояла Божі Маті.
Там воду беруть,
Всім віршикам дають.

А друга пісня — це відомий кант про те, як Матінка Божі оборонила Почаївський монастир, який облягли були турки. Початок цієї пісні:

Ой зішла зоря вечорова,
Над Почаєвом стала.
Виступало турецьке війско,
Як та чорная хмара.

Другий славний монастир із чудотворною іконою Божої Матері — це Зарванниці коло Бучача, про яку складено чимало пісень. Одну з них записав пок. Володимир Гнатюк на Закарпатській Україні. Про чудотворну ікону в Підкамні, Брідського повіту, складено популярну пісню

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНІХ 17-го ДО 21-го ТРАВНЯ 1965 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ“, КЕРГОНКСОН, Н. Н.

(4)

Звіт голов. редактора „Свободи“ Антон Драган

(Продовження)

„Трибуна УНС“. Сторінки Молоді

У звітному часі продовжувалося й всі дотеперішні, як і до-
даю деякі нові додаткові видання „Свободи“, зокрема „Три-
буну УНС“ та сторінки молоді: „Студентське Слово“, „Плас-
това Ватра“, „Шлях Молоді“, „Сторінка Зарєва“, „Сторінка
ТУСМ“, „Український Спорт“, „Літопис ОДУМ“. Крім того
про „Трибуну УНС“, вона починає бути для нас деякою
проблемою. Справа в тому, що ця „Трибуна“ була подумана
як виключний орган УНС в органі УНС та мала подвійне
задання: з одного боку відтворювати щоденник від — скажімо
— джурналістичні вістки і дописи виключно з життя наших
відділів, а з другого боку — комасувати ці вістки і допи-
си, бо тоді вони видніші та роблять більше враження і мають
більшу вартість. Образово можна це пояснити, що сто
кожний окремо не робить такого враження, як зібрані
вони разом в один доляр. Тимчасом, натиск з боку наших
Відділів та наших союзних дописувачів поважно утруднює
нам цей план тим, що кожний бажав, щоб його допис був
надрукований таки на сторінках щоденника. Коли ж ці віс-
тки із життя та активності нашої організації виключати з
„Трибуни“ та обмежити її тільки до самих закликів, комен-
тарів і міркувань, вона тоді розминається зі своєю ціллю, бо
стає суто пропагандивною та менше цікавить тих, що не є
членами УНСОюзу та яких вона мала б для УНСОюзу
здобути.

Деякі труднощі маємо й із сторінками молоді, зокре-
ма деякими з них. Трудність в тому, що достава матеріалів
для тих сторінок не є своєчасна, матеріали не є належно при-
готовані, редакторам сторінок бракує співробітників і допи-
сувачів та, що їм часто приходиться самим приготувати,
зглядаючи писати всі вістки і статті. В таких обставинах треба
з тим більшим признанням і вдячністю цю їхню працю оці-
нювати. Для поліпшення та дальшого розвитку цих сторі-
нок ми відбули в звітному часі спільні наради із редакторами
сторінок та представниками тих молодечих організацій,
які цими сторінками користуються. Сподіюємо, що сторінки
будуть далі розвиватися та виконувати свою добру служ-
бу і для тих організацій, що ними користуються, як і для
всієї нашої громади і нашої установи.

Книжкові видання

При величезному обтяженні періодичними публікаці-
ями, видавництво „Свобода“ не занедбало в звітному часі й
книжкових публікацій. Навпаки, цей звітний час набув
до „Найбільш продуктивних“. Видано шість наших книжко-
вих публікацій: 1. Альманах УНС на 1965 рік, 2. С. Парф-
нович: „Таким він був“, 3. Лука Луція: „Тарас Шевченко“ —
співіць української слави і волі, 4. А. Драган: Український
Народний Союз в минулому і сучасному, 5. „Наша Земля“
— англійська антологія української прози, та 6. Лука Лу-
ція: „Ольга Кобилянська“. Друкується або є в останній ста-
дії підготовки до друку дальші видання: Ів. Паньчука: „Ше-
вченків заповіт“ (англ. мовою), Миколи Понеділка: „Смішні
слова“, Вол. Кедровського: „Обрис минулого“ та А. Дра-
гана: „УНСОюзу в минулому і сучасному“ в англійській мові.
Ці книжки, що їх видано під фірмою нашого в-ва, бо надру-
ковано в ньому же й цілий ряд інших книжкових видань
під фірмою приватних видавців.

Англійська Енциклопедія Українознавства

Мова про підготовку матеріалів до другого тому цього
монументального видання під редакцією проф. д-ра Володи-
мира Кубійовича. Вже на попередніх наших річних нарадах
були з'ясовані деякі доповнення до нашого оригінального
домовлення з проф. д-ром Волод. Кубійовичем, який у цій
справі репрезентує Наукове Товариство ім. Шевченка. Згід-
но з цим домовленням, матеріали до другого тому Енцикло-
педії вже мали бути завершені, але так не сталося і на це
були такі справді незалежні ані від проф. Кубійовича, ані
від нас причини. Досі ми одержали від проф. Кубійовича
усіх 43 статей, разом 815 сторінок машинопису, при чому
108 сторінок були вже англійською мовою. Інші українські
матеріали вже у нас перекладені. Разом ми одержали досі
від проф. Кубійовича яких 50 відсотків усіх матеріалів. Що
дотичається до інших? Усі вони є в редакційному опрацюванні,
зокрема три головні розділи, призначені для цього тому:
Економіка, Церква і Право. На поважну організаційну труд-
ність натрапляє зокрема — як це я міг наочно переконали
під час мого поїзду в Сарсел та під час розмови з проф.
Кубійовичем там же — розділи про Церкву і Право. На іншу
трудність натрапили деякі інші матеріали, зокрема такі, як
розділ про науку, Міркування і висновки проф. Кубійовича
були, думаю, цілком правильні і оправдані. Справа в тому,
що здача до друку матеріалів до другого тому вже припини-
лася і саме тепер появились нові важливі джерела, яких в
жодному разі не можна б було оминати при редагуванні на-
шої Енциклопедії. Очікування цих матеріалів припинило, як
сповільняло працю. Записи з моїх розмов з проф. Кубі-
овичем у Сарсел, як і описів висловлених побажання проф.
Кубійовича є в нашому архіві. Проф. Кубійович зобов'язався
до кінця жовтня ц. р. доставити всі бракуючі матеріали
з тим, що член нашої редакції, ред. Богдан Краців, буде
звільнений від праці в нашій редакції на три місяці для ви-
кінчення деяких матеріалів, що він їх приготував для Ен-
циклопедії.

Тим часом, опублікований вже перший том цієї Енци-
клопедії здобув собі суперлятивну оцінку найбільш квалифі-
кованих знавців проблеми та зайняв одне з перших місць
серед джерельних наукових праць про нашу Батьківщину та
Східну Європу. Завершення цього видання, хоч коштує
мало що не надлюдських зусиль його головному редакторові
проф. Кубійовичеві та багатьом його співробітникам, як і
чималою праці та фінансових витрат нашої установи, буде
без сумніву корисною великою культурно-видавничою доброю
Українського Народного Союзу, як і всієї української ди-
спори. Результат цієї праці заслуговує на те, щоб для неї по-
трудитися і він є потвердженням давньої правди, що з ко-
жного діла є стільки користі, скільки праці в нього вложено.

АДМІНІСТРАЦІЯ І ДРУКАРНЯ

Багато сказано в цьому звіті про наші справи і пробле-
ми в редакції, як і про саму редакцію. І якщо наше союзове
видавництво в звітному часі в міру своїх спроможностей
вив'язувалося зі своїх завдань та виконувало свої обов'язки
і зобов'язання, то в цьому велика заслуга також нашої Ад-
міністрації, Друкарні та Експедиції. В їхньому складі не бу-
ло в звітному часі важливіших змін, за винятком тієї, що до-
теперішній формант друкарні п. Роман Ференцевич з особис-
тих причин зрештував з посту формана, залишаючись далі
на праці в друкарні, в якій він — до речі — є одним з
найкращих і найсолідніших фахівців, а пост формана зайняв
— як ми вже звикли його називати — друкарський „май-
стер на всі руки“ п. Анатоль Домарацький. Відійшов від пра-
ці із причин свого здоров'я наш вартисний співробітник Ад-
ріан Лаличак. В незмінному складі працює наша Адміністра-
ція із наравду незмінними у виконуваних своїх обо-

Люба Лаличак

Анатоль Домарацький

в'язків панями Любою Лаличак, Квіткою Стецюк і Марією
Станіславською та завідувачем книжкового відділу дир. Пе-
тром Постолоком. Інформації про працю Адміністрації і Дру-
карні дає в своєму звіті наш Головний Предсидник Йосиф
Лисогір, який сам у звітному часі віддавав нагляд над
працею видавництва максимальну увагу й йому персональ-
но треба відзначити усунення ряду недомог минулого
та з кожним днем збільшувати справність і продуктивність
праці в теперішньому. Згадаю те тільки, що між усіма цими
відділами союзового видавництва була в кожному відно-
шенні прикладна співпраця та взаємна допомога. Всім на-
шим працівникам Адміністрації і Друкарні належить за-
служене признання і вдячність за працю „ввел дан“.

Наші проблеми

Маємо ми цих проблем багато, далеко більше, ніж їх
можна схопити й назвати навіть в довшому звіті. Надаючи
усім в редакції адміністрації й друкарні та експедиції ко-
жного дня висвітлює „смертна лінія“, оцей прислівний американ-
ський „дед лайн“, що практично не дозволяє ані думати
ані займатися нічим іншим, навіть собою самим, як тільки
нашою працею та нашими обов'язками. Ми кожного дня в
у фокусі і кожного дня у нас і на нас у більший чи менший
мірі відзеркалюються та відбиваються усі — як кажуть —
скупки і радощі, усі успіхи і невдачі, усі надії і скорботи,
що ними живе людство і, зокрема, наш народ та наша гро-
мада. Ми маємо стільки проблем, скільки тисяч наших публі-
кацій появляються та скільки десятків тисяч читачів вони
мають, помноживши це все через дні і мало що не години в
році. Чи ж можна б дивуватися, якщо в таких обставинах
траплялися і недостатня цілісність перетягнення в нашій праці
та в нашому поступованні?

Але, головною і засадничою нашою проблемою — крім
багатьох тих, що їх можна б назвати „вічними“ — є справа
нашого дальшого розвитку, нашого — що так скажу — до-
стосування до нових часів, нових вимог і нових викликів. Та-
кож і в цьому відношенні маю ряд конкретних пропозицій,
що їх, за Вашою згодою, з'ясуємо під час дебату над новими
справами.

На закінчення цього звіту дозволяю звернути увагу на
одну, здавалося б, дрібну, але дуже багатомовну справу:

У звітному часі ми всі більше, ніж будь-коли в останніх
двох десятиріччях могли переконалися та пізнали важли-
вість і значення публікацій УНСОюзу. На багатьох зборах
президії наших громадських установ, на публічних в'їздах,
навіть під час нарад нашої репрезентативної централі УК-
Комітету часто можна було набрати враження, що це є щось
в роді зборів Ради Директорів чи якогось подібного керую-
чого органу „Свободи“, бо саме „Свобода“ й наш англійсь-
кий „Український Тижневик“ були однією з головних тем
і дебат. Це саме можна було спостерігати в українській пресі,
якої, здавалося, саме „Свобода“ є головною пробле-
мою. Це тільки підкреслює важливість і впливовість видань
УНСОюзу, апарі з якою мусить йти і наша відповідальність.
У звітному часі ми мали кілька дуже маркантних випадків,
коли „Свобода“ й УНСОюзу досліду переривували справу.
Ми мусимо пильнувати, щоб це переривання виходило на
добро нашої країни і нашого народу, без уваги на те, чи во-
но нам здобуває хвилинок прихильників чи противників.
„Свобода“ має за собою 72 роки історії, сповненої творчої
працею та завзятою боротьбою за здійснення найвищих і
непримирюваних ідеалів. Продовжувати і доповнювати новими
вартостями, а в потребі й новими баталіями, ці традиції на-
шої установи та її пресових органів і неохотно здійснюва-
ти ці ідеали це наш головний обов'язок та спільне за-
дання і спільна відповідальність.

Після заїту головного редактора приступлено до скла-
дання звітів членів Головної Ради.

Кожний потребує життєвого забезпечення.

ПОТРЕБУЄТЕ І ВИ

Ще сьогодні забезпечитися

в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ

IV. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

Звіт головного радного Богдана Зорича

Як попередніми роками, так і за звітний 1964-й рік до-
водилося виконувати мені як
членові Головного Уряду УН-
Союзу такі справовувані фун-
кції: 1) головного радного
УНСОюзу, 2) представника
УНСОюзу перед канадійською
владою — „чиф ейджент“, —
3) директора канадійської кан-
целярії — як координуючого
чинника союзової праці в Ка-
наді і 4) фінансового секре-
таря Відділу 432 в Торонто.

Функції головного радного
і директора канадійської кан-
целярії як завжди перед тим,
так і в 1964-му році були тіс-
но зі собою пов'язані, вони
тотожні, нерозривні. Вони ма-
ють певні ділові відношення до
всіх низинних клітин УНСО-
юзу в Канаді, до виконного союзового апарату — членів
відділових зарядів, до окружних надбудов, до союзових ор-
ганізаторів, а теж репрезентативний відтнок УНСОюзу вхо-
дить у компетенцію члена Головного Уряду УНСОюзу.

Хочу коротко змалювати на цій союзовій асамблеї ва-
жливіші моменти, замітніші епізоди, союзові дати, в яких мені
припадала роль не постороннього, пасивного глядача, але
дійового чинника, що мусів інколи серед несприятливих си-
туацій переконали, перевишувати й переробляти, а якщо
і ці середники не помагали, то й протидіяти тоді, коли перші
три методи були безрезультатні. Зроджується бажання опи-
сати колись у популярній аналізі всі перипетії оперативного
в терені робітника, який горить своєю працею, снує казкові
візії про здобуття для своєї організації високого відсотка сві-
домого українського елементу, який рівночасно, спалюючи
безліч своєї власної енергії, заломлюється на своїй позиції
внаслідок браку зрозуміння нашою спільнотою ідей, які він
з таким запалом і посватою голосно. Удар тим важчий,
коли бездискусійно-универсальна ідея не може знайти під-
тримки в душах та серцях української спільноти. Адже
ж кожен у цих краях знає, що перша інвестиція заробле-
ного гроша йде в життєве забезпечення і українці теж його
вибирають, платять мільйонів премій, тільки пропориці
платення вкладок у відношенні до українських забезпече-
нних організацій є така неспівмірно-микрокопійна, що бере
людина острах, чи справді ми не залишилися далеко по-
заду інших етнічних груп, які не можуть виказатися ні ба-
гатством своєї історії, як ми, ні замітнішими культурними
надбаннями, якими диспонує українська еміграція. І саме
ці моменти, тобто моменти недоцінювання дуже важких фак-
торів багатогранного нашого національного життя, — а кон-
кретно гроша в одному національно-фінансовому центрі
є якимось фактором, що сприяє і допомагає розвитку куль-
турного процесу та духовних вартостей — зштовхують нас з
передових позицій на задні місця, хоч реальна сила нашої
спільноти на еміграції повинна би бути керуючою. У цьому
зіставленні і роль УНСОюзу з передовою роллю з цілою
широкою гаммою завдань і обов'язків, що заслуговує на ок-
реме визнання всіми верствами українства і на повне та
беззаперечне його попєртя.

Цей довший відступ присвячую як вступ до сухого
цифрового звітування, яке повинно охоплювати:

- а) мою союзово-репрезентативну дію,
- б) організаційну працю,
- в) секретарсько-відділову функцію,
- г) функцію директора канадійської канцелярії.

Репрезентуючи УНСОюзу на всіх важливіших суспі-
льно-громадських імпрезах, на різних з'їздах, конференціях
та зустрічах з не тільки функцією товаришеского характеру,
але така участь головного урядника УНСОюзу вимагає пра-
ці над собою, вимагає належного опрацювання привіту чи
навіть короткої доповіді. За звітний час довелося мені спра-
вувати, так сказати би, чисто репрезентативну функцію:
14 січня 1965 разом із представниками майже всіх громад-
ських організацій міста Торонто і околиці вітали в імені УН-
Союзу нашого Єпископа Кир Ізидора; ці новорічні поба-
жання належать уже до традиційних у Торонто. В дні 19-го
січня на свят-вечері „професор“ склав привіт. Велика ав-
диторія УНО завжди при таких святкуваннях є виволена
гостями. Далі я репрезентував УНСОюзу на річних зборах
Торонтської Округи 1 лютого, 70-літньому ювілейному святі
УНСОюзу в Сиракузах 23 лютого, Ювілейному Святкуванню
УНСОюзу в Ошаві 29 лютого, на якому виступав разом із
сенатором П. Юзком, конференції Культури і Виховання
в дні 28 і 29 березня, вітаючи від УНСОюзу цю дуже ва-
жливу свою проблематичну конференцію, на зборах „Самопо-
мочи“ в Монреалі 12 квітня, річних зборах Округи в Мон-
реалі 17 червня, Шевченківських Святкуваннях у Вашинг-
тоні 26, 27 і 28 червня, на коротких нарадах ПАУК
50-літньому Ювілеї УСС-ів в Торонто 12 вересня, на велико-
му ювілейному святі МУН в Кінг Едвард Хотелі та на кон-
церті цієї організації в залі „О Кіфф Сентер“. У цих свят-
куваннях брав участь теж головний предсидник УНСОюзу
разом із своєю дружиною Марією. В дні 12 жовтня разом
з головним предсидником репрезентували ми УНС на річ-
ному з'їзді Союзу Українських Братств, на якому вітали
присутніх і вголосили короткі доповіді. Участь у бенкеті
в церковній залі св. Покрови з приводу побудови нової церк-
ви, на яку УНСОюзу інвестував 150.000 дол. першого мор-
геджу і виголошення привіту належить до репрезентатив-
них моїх завдань. Останнім у минулому році моїм репрезен-
туванням нашої великої організації була присутність 10 ли-
стопада в парламенті онтерійської провінції в Торонто на зу-
стрічі з прем'єром Джансоном Робертсом, який попросив
представників усіх українських організацій до одної із залів
свого парламенту, щоб з ними ввійти в тісний контакт та
з'ясувати їм важливіші напрями своєї політики. Серед
надзвичайно теплої атмосфери і скромного прийняття за-
кінчено цю пропам'ятну зустріч.

Ці були б тільки в головних зарисах подані дані, які
присвячував я на зовнішню репрезентацію УНСОюзу. При
тому слід підкреслити, що безліч різних сторін, гостей і пред-
ставників, що впродовж цілого року відвідують у різних
справах Канадійську Канцелярію УНСОюзу, вимагають теж
належного трактування при обговорюванні різних питань,
і все це теж можна сміло вчинити до відтінку репрезен-
тації члена Головного Уряду УНСОюзу.

Організаційна праця — це найбільш відповідальний і
найважливіший відтнок кожного союзового робітника і у-
рядника. Це водночас і найважчий змаг за ріст, розбудову
і за саме існування УНСОюзу, що мусить не тільки видер-
жувати конкурентній труднощі, але мусить при тому рос-
ти, збільшуватися та виказуватися додатними балами праці.
Отож і ця діяльність союзової праці за звітний час вика-
зує по стороні моїх активів деякі здобутки, хоч автовий ви-
падок на 5 місяців вилідував мене із практичної організа-

ційної праці, бо саме цей час треба було зупинити на лікування.
Конкретно я відбув організаційні поїздки до Монреалю
двічі, Гемілтону, Ніягари он дї Лейк, кількакратно і а
секретарем П. Самцем їздив до Грімсбі, Ст. Катеринс, Геміл-
тону. Багато разів відвідував я Гемілтон, в якому на бу-
дую церкви св. Духа УНСОюзу погодився дати моргедж на
200.000 доларів. Там треба було обговорювати справу органі-
зування нового Відділу, який остаточно постав під числом
462. Основуючі збори відбулись 28 листопада, на яких я
був предсидником. Вибрано перший Заряд з д-ром Ф. Мар-
тинюком як головою і Р. Фариничем як фін. секретарем У.
проводі.

В 1964 році я організував 87 нових членів і ця цифра
поставила мене в цілій нашій союзовій організаційній кам-
панії на 5-те місце. Як уже я згадував, причиною таких ре-
зультатів — це п'ятимісячне лікування внаслідок автової
аварії.

Організаційно-пропагандивний відтнок я постійно за-
повнював живим змістом, говорив доповіді про УНСОюзу, про
його значення і ролі, переводив порівняння нашого фак-
тичного стану з цифрами других компаній, а все те з дум-
кою приєднати більше зрозуміння для УНСОюзу в нашій
спільноті. Згідно з цими головними напрямками були голо-
вні мої доповіді в: Гемілтоні, Ошаві, Торонто, Сиракузах
й Шингау. Говорив я теж у радіопередачі „Прометей“, яка
дуже солідно і культурно пропагує у своїх радіо-аудієнціях
УНСОюзу, а навіть — коли я у минулому році мав доповідь
в ділянці суспільно-громадської праці, як Шевченківська
доповідь в Ошаві 15 березня, така сама доповідь — 7-мину-
това в радіопередачі „Прометей“ 5 березня, доповідь про
пол. А. Мельника в день жалоби — в Авдиторії УНО в То-
ронто 8 листопада — всі такі виступи кваліфікую слухач як
виступи доповідача, що в усьому зв'язаний із УНСОюзом.

З обома попередніми діяльностями тісно зв'язані громад-
ська діяльність, чи заангажованість члена Гол. Уряду УН-
Союзу. Вже досі вичислені мною дати вказують, що громад-
ська праця мене все живо цікавила, вона становить поваж-
ну частину мого життя і тому я ніколи не стою і не
хочу стояти осторонь від громадських обов'язків, від куль-
турної праці, від — так би мовити — громадського наванта-
ження. Я тільки не буду вичисляти своєї участі в таких ім-
презах і святкуваннях як: історичні дати 22 Січня, Шевчен-
ківські святкування, Травневі святкування героїв ч. 1-го
Листопада, бо це обов'язок кожної свідомої людини.

Секретарсько-відділова функція під кожним оглядом
найбільше абсорбує часу, вона вимагає постійної чуйності
у відношенні як до членів так і до фінансів, вона накладе
кожного року вислати членам кілька тисяч повідомлень
про плачення їхніх премій, прагадок і інших листувань, во-
на дає квіти мені життєвою екзистенцією і тому під ділянці
я мусу присвячувати дуже пильну увагу, не забуваючи
про інші союзові обов'язки.

КАНАДІЙСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ

Канадійська Канцелярія існує від 1-го вересня 1959 року,
яку на основі ухвали членів Головного Уряду УНСОюзу з
травня 1959 утворив Головний Екзекутивний Комітет УН-
Союзу. Утворено її на те, щоб скріпити авторитет і престиж
нашої організації, щоб вона стала поважним репре-
зентантом УНСОюзу в Канаді та щоб була покищо найваж-
ливішим пропагатором великих ідей УНСОюзу, координува-
ла і унагромаджувала всю союзову працю в Канаді. Коли
взяти до уваги психологічний момент, що з оснвою відкрит-
тя цієї канцелярії лягла теж аспірація канадійських
союзовців мати на своєму терені координуючий чинник, ко-
ли з кожним роком Канада веде перед у висоті забезпе-
чення сум, коли зростає її союзове майно і є всі перспекти-
ви дальшого росту УНСОюзу, використавши при належній
постійній організації апарату величезні потенці-
альні можливості в Канаді, то — на мою думку — створен-
ня тому 5,1 1/2-року канадійської канцелярії було задумом
наскрізь конструктивним і корисним.

Як кожного попереднього року — так і в 1964-му я
був інформатором у всіх союзових справах, з якими постій-
но зверталися до мене різні сторони чи телефонічно, чи
приходили до канцелярії. Я давав відповіді на всю корес-
пондентію, яка за минулий звітний рік є доволі багата й
для якої зладжено окремі теки, в яких посерегеновало всі
письма, прохання та поради до діяльностей, що цілком ро-
биті враження упорядкованої інституції. Багато теж віді-
лових секретарів звертаються до канцелярії за різними по-
ясненнями, друкими, порадами і завжди я стараюсь по змо-
зі їх належно обслужити.

Слід додати, що Канадійська Канцелярія є великим
домогнім чинником для Округи Сходу Канади в органі-
зуванні секретарських і організаційних курсів, в повідо-
мленні цілого терену взяти участь у провінційних зустрі-
чах з представниками Головної Екзекутиви УНСОюзу, в під-
готовці до річних загальних зборів Округи, в плануванні
праці та союзової імпрезовості. Все це виконував я як ди-
ректор Канадійської Канцелярії.

Накінче хочу повторити своє ствердження, висказане
на 25-ій Конвенції УНСОюзу в Нью Йорку, яке звучало:
„Ясно, що в майбутньому треба буде на Канаду такого коор-
динатора союзової праці і організатора, який не був би зв'я-
заний з ніяким відділом і виключно міг присвятити себе
для повної розбудови УНСОюзу в Канаді. Та це питання
нової союзової концепції на Канаду, питання схвалення пер-
ших фінансових інвестицій у реалізацію цього плану і зро-
зуміння певних засад, що до кожного терену і середовища
треба інколи вживати окремих метод, нового підходу, щоб
тільки здійснити задумане діло...“

Як кожен член Головного Уряду УНСОюзу, кожен член
Екзекутиви та кожен союзовий в терені діля, я теж мрію
про те, щоб в майбутньому українці з Канади сильніше скри-
пили організовані ради американських союзців і разом
в одній сильно зменшаній фінансовій і громадській ор-
ганізації створили справжню величезних розмірів українсь-
ку твердиню з потужними ресурсами, конечно потрібними
для розбудови й захисту української культури в країнах по-
селення і для допомоги визвольній боротьбі України.

Після звіту гол. радного Б. Зорича головний секретар
відчитав звіт гол. радного Богдана Мельника, який з при-
воду не дуги не міг прийти на нараду, приславши свій
звіт на письмі.

(Закінчення на сторінці 4-й)

**1½ МИЛЬОНА АМЕРИКАНЦІВ
В 1964 РОЦІ ВПАЛИ ЖЕРТВОЮ
АВТОВИХ ВИПАДКІВ. НЕГАЙНО
ЗАБЕЗПЕЧИТЬСЯ
АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ!**

IV. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

(Продовження)

Звіт головного радного Богдана Мельника

Минулий, ювілейний рік, Укр. радського Народного Союзу був третім з черги роком моєї союзової служби, як головного радного нашої установи. Моя секретарська служба у Платовому Відділі чл. 434, який я будував власними руками, куди довша. Вона наближується до свого десятиріччя.

Ці два обов'язки я виконував минулого року по змозі якнайкраще. Не зважаючи на вислід праці, бо не все і не кожний аспект праці приносить пропорційний успіх, я вклав дуже багато щоденної, безперервної праці, ще більше серця і нерва у те, щоб мій Відділ і моя округа не відставали від союзової роботи і від союзового, постійного росту. Як відділовий секретар і його організатор, я дбав про постійний доплив нових членів, і можу з задоволенням ствердити, що мені це вдалося. Минулого року мій Відділ придбав 27 нових членів, отже пропорційно більше, як загал союзових Відділів. Коли на 84,000 членів УНСоюзу здобув в минулому році тільки чотири з половиною тисячі нових членів, то це дає рівно п'ять відсотків всього членства. Мій Відділ придбав у відношенні до свого членства грубо понад 10 відсотків. Я особисто придбав у минулому році 20 членів. Цей вислід завдячує у великій мірі гармонійній співпраці з іншими членами Уряду нашого Відділу, а зокрема, президентом Відділу, п. Д. Попандіцею та голові Контрольного Комітету, п. м.ж. Я. Ронішеві, які завжди знаходили час, щоб допомогти мені в моїх союзових обов'язках.

Не менше, а, навпаки, куди більше праці вимагало адекватної належної обслуговування членства Відділу. Ти, що знають секретарське діло, свідомі того, що на придбання члена не кінчається відповідальна служба секретаря. Щоб вдержати нових членів і постійно дбати про членів давніх, треба постійної активності, яка зуживає дуже багато часу і сили. Я не жалів ні одного, ні другого, і тому завершив минулий рік, як секретар Відділу, з повним успіхом.

На жаль, не мала такого повного успіху моя праця в Монреальській окрузі. Зложена з дев'ятих Відділів, в тому числі сім'ях з Монреалю і сусідньої громади Лашину, та одного Відділу в Оттаві й одного в Руені, наша округа не може останнього року зарахувати себе до найуспішніших. Два відділені Відділи не адекватували з нами ніякого зв'язку, а всі ці Відділи вимагають спеціальної опіки і допомоги від постійного організатора, якого ми не мали і не маємо. Такий організатор повинен побути довгий час у тих двох місцевостях, а передусім в столиці Канади, Оттаві, і там спонукати союзову справу та значно збільшити обидва Відділи. Бож є соромом для нас усіх у Канаді, що в нашій столиці Відділ УНСоюзу має, як на сміх, 18 членів. До того ж Відділ неадекватно спадко: коли так піддали ми зовсім утратили для УНСоюзу надію столиці. Не тільки нашу округу зайнялися цим Відділом, і тому мій повинна зайнятися канадська канцелярія, зокрема, якщо їй поведеться здобути свого обласного організатора.

Зпоміж сім'ях місцевих Відділів, яких є дуже більше, як повинно бути, тільки три мають більше членів, і мають рацію у нинішніх, незмінних умовах існування, залишитися при житті. Це — найбільший Відділ, ч. 471 з понад 500 членів, що його веде секретар В. Цимбала, Відділ ч. 473 з 350 членів, під управою секретаря Й. Чайківського, і мій Платовий Відділ ч. 434, членство якого в минулому році перейшло до сотні членів. Інші Відділи, а саме, ч. 412 (секретар П. Цехом), 447 (секр. З. Горечий), 465 (секр. М. Черешняк), і 492 (секр. Г. Шинкула), мають незначне число членів, яке не збільшується, але, навпаки, зменшується. Тільки один 465-й Відділ доклав до сотні членів, а інші мають куди менше. Найважче, щоб проводили ці Відділи щільнішу на одну з двох постанов: або з'являтися закасованими руками, до праці, або з'являтися з'являтися і сполучитися разом в один більший Відділ. Остаточно два Відділи в Лашині могли б уже давно скласти один спільний Відділ і тоді старатися, щоб ця свідомість і гарна громада вся ввійшла в УНСоюз. Ця пропозиція тим важливіша, що, крім трьох наших найбільших Відділів, менші Відділи, всі до одного, в минулий ювілейний рік не придбали свого Батьківського Союзу і одного члена.

Окрему проблему представляв Відділ 473, який хоч великий і старіший про нових членів, але старішає замоло, щоб покрити свої великі природні втрати, і тому з кожним роком спадав в числі членів.

Минулого року секретарі трьох найбільших відділів, здебільшого ювілейні зв'язки: В. Цимбала — срібну, а Й. Чайківський і я — бронзові.

В Окружному Комітеті я виконував обов'язки секретаря. Як окружний секретар і головний радний, живо цікавився всіми Відділами і ставив їм до помічі, коли вони їй потребували й про неї просили. Моя співпраця з окремим головою інж. Миколаєм Грабом була гармонійною і дружньою. На жаль, не всі наші плани здійснилися. Хоч як ми старалися, нам не вдалося влаштувати в Монреалі ювілейне союзове свято, бо для цього треба було ризикувати великою сумою грошей, якої ми не мали до диспозиції. Також, як показує статистика, не мали успіху наші заклики до секретарів і інших урядовців Відділів, щоб вони активізувалися бодей в ювілейному році.

Минулого року, як і попереднього, багато праці я вклав в об'єднання місцевої забезпеченої організації „Самопоміч“ з УНСоюзом. Хоч ці заходи, якими живо цікавився також голова канцелярії, ще не увінчалися успіхом, піро, що в новому році успіх прийдє. Багато працював я в Платі як член провду місцевої Станції та в інших місцевих організаціях, що підносило повагу УНСоюзу та сприяло в організуванні членів.

Звіт головного радного Ярослава Гука

The year 1964 was a progressive and active for Connecticut.

The commemoration of Ukrainian Independence Day on January 22, 1964 was celebrated throughout the State and the Ukrainian flag again was flown over our capital in Hartford and throughout the cities of the State where there is Ukrainian life. Newspapers gave us excellent coverage and the radio stations periodically played the Ukrainian National Anthem.

Sunday, March 1, 1964, I participated with our President Joseph Lesawyer at the UNA meeting at New Haven

On March 16, I was invited to attend and speak at the annual UNA Branch 387 meeting in Willimantic which I did.

On April 10, 1964, I received a letter from Edward L. Burnham, Department Adjutant-Quartermaster, Veteran of Foreign Wars to participate in a state wide Loyalty Day Parade and Celebration in Willimantic to be held on Sunday May 3, 1964 representing the Ukrainian National Association. This I did. A place was reserved for me at the Distinguished Guests' Luncheon and reviewing stand where Governor John Dempsey, Senator Thomas Dodd and other notables took part. The Ukrainians of Willimantic put on one of the finest showings of any group there and had the Ukrainian Mummies from Pennsylvania representing them. A note of thanks for their untiring work that they did. Ukrainians from various cities throughout Connecticut were there in masses.

Sunday, May 24, 1964 I attended the State UNA meeting in New Britain, Conn., where our Supreme Secretary Jaroslaw Padoch participated.

June 24, like all proud Ukrainians and Americans of Ukrainian descent I attended the unveiling of the Taras Shevchenko monument in Washington, D. C. This memorial occasion, words cannot possibly describe. When upward of 100,000 Ukrainians from all walks of life from throughout the North American Continent united as one to give honor to our own beloved Bard of Ukraine.

On the 19th of July, I received a letter from the secretary of Branch 59 UNA Bridgeport, Conn., asking me to attend and participate as supreme advisor of UNA at the social they were holding on July 25. I went and spoke on behalf of the UNA. August 16, 1964 was the next affair. This by far surpassed all affairs to my recollection as to UNA activities in the State. "Connecticut UNA Day" at Schuetzen Park, New Britain. This affair was sponsored by the State UNA and under the direction of its president John Teluk and assisted by State secretary Wasyli Gina and members from all state branches. The day was made to order and people by bus loads from all over the state and out of state were present. We were honored by the presence of our Supreme President Joseph Lesawyer, the Mayor of the City of New Britain and other notables. A round of applause and thanks to the untiring efforts of Wasyli Romanushyn and his committee men and their wives from New Britain, for their untiring efforts and hard work, for without them this affair would not have been as successful as it was. Once again Wasyli and your untiring committee—we thank you.

Sunday the 11th of October found me participating with Dr. Jaroslaw Padoch at the UNA State meeting in New Haven, Connecticut.

This my fraternal brothers and sisters is but a small part of the things that were done in 1964. Being a Ukrainian American and feeling that I am member of our great community, I never hesitate to bring forward the Ukrainian name, the Ukrainian National Association its aims and the work that it accomplishes. I am also active in city and state politics and endeavor to do all I can to help the UNA as one of its advisors.

Звіт головного радного Тараса Шинкули

Ще один рік праці вкладаю до історії Українського Народного Союзу. Той, минулий рік, був 70-літнім ювілейним роком нашого Батьківського Союзу. В тому році як і попередніх років, маючи на увазі мій обов'язок головного урядовця УНСоюзу, діяв так, як не менше трудю й праці для розвою й поширення цієї нашої Союзу.

Старанням Окружного Комітету Відділ УНСоюзу в Цинкаго відбудув 23 лютого м. р. 70-літній ювілей УНСоюзу, на котрому аступала з промовами: головний касир УНС п. Роман Слободан і голова Канадського парламенту п. Микола Мандлюк. На концерті був прийнятий Присяжний Кир. Ярослав Габро і йому при тій нагоді було передано в подарунок англійською мовою Енциклопедію Українознавства, що її видав УНСоюз. Будучи тоді президентом Окружного Комітету, докладав я багато старань для якнайкращого відбуття того ювілею.

Брав я участь в чотирьох засіданнях Окружного Комітету і в двох засіданнях, на котрих реферував про союзові справи обласний організатор УНС п. Володимир Гіряк, і який я співпрацював, наскільки було мені можливо та дозволяв час.

Старанням О. К. Відділів УНС дня 5 грудня 1964 р. відбувся бенкет, на котрому роздали медалі-нагороди для тих урядовців і організаторів, що zorganizували більше число членів для УНС в 1963-му році. Між іншим, і я був нагороджений золотим медалем. Промовцем був головний радний УНС з Канади п. Богдан Зорич.

Як президент Дирекції Дому Відділів УНС в Шинкаго виконував мій обов'язок для користі союзової громади, котра в тім домі знаходить приміщення на збори і свої імпрези. Дирекція рішила той дім відремонтувати і вже в короткі часі взятися за виконання тієї постанови.

Як секретар найбільшого союзового відділу, яким являється 221-й відділ, я мусів віддавати йому багато часу і праці. В продовж ювілейного року я побільшив союзову родину придбавши 62 нових членів, за що був відзначений золотим ювілейним відзнакою УНСоюзу, виданою з нагоди його 70-річчя.

Завдяки відділовим і головним урядовцям та організаторам Шинкагівської округи в 1964 році ця Округа знову стала першопом УНСоюзу, здобувши найбільше нових членів в тому ювілейному році.

По за союзовими справами, брав я активну участь у громадському житті головно, як президент Ліги Американців Українського Походження і президент Громадського Шевченківського Комітету в Шинкаго, який я очолюю від самого його засновання під кінець 1960 року. Призначеною нашої громади Центральним Комітетом пам'ятника Шевченкові кошту 25,000 доларів, ми не тільки виконали, але й перевидали. Українська громада в Шинкаго зложила 27,000 доларів на пам'ятник Шевченкові в Вашингтоні, а у його відкриття взяло участь численне громадянство Шинкаго.

За успіх моєї праці я вдячний всім тим людям доброї волі, що співпрацювали зі мною, бо без їх підтримки і помочі мої завдання й, обов'язки не були б виконані так, як мені пощастило минулого року.

При кожній нагоді, на великих ювілеях, святах і інших імпрезах впродовж звітного року (а їх було дуже багато), я репрезентував Український Народний Союз своєю присутністю, а де була потреба і нагода, то й словом та привітанням чи побажанням від нашого Українського Народного Союзу.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Звіт головного радного Дмитра Шмагали

Звіт про працю в 1964 році в мій Клівлендський Округ, в якій я виконував обов'язки не лише головного радного, але й голови Округу. Я працював завжди у повному порозумінні з Екзекутивним УНСоюзом та виконував їй доручення і побажання.

Наша Клівлендська Округа відбудула 8 Зборів в минулому році в таких днях: 31-го січня, 14-го лютого, 15-го березня (річчя), 10-го квітня, 24-го квітня, 28-го серпня, 15-го вересня і 2-го грудня. Округа підготувала дві імпрези: 70-літній УНСоюзу 23-го лютого і Союзний День — 27-го вересня м. р.

На річних Загальних Зборах 15-го березня був присутній головний секретар д-р Ярослав Падок і обласний організатор п. Володимир Гіряк. Після ділової частини Зборів д-р Падок передав святочну роздачу медалей о. Грушка заслуженим організаторам. Обласний організатор п. Володимир Гіряк заявив у доповіді про свою готовність допомогти всім Відділам, які схочуть з ним співпрацювати. В часі кількох хвилин відділи нашої Округи відомомаг Відділам виконувати квоту нових членів в 1964 році. 24-го квітня м. р. Округа відіала на окремим Зборах головного президента Йосифа Лисогора, який прибув до Клівленду, щоб допомогти у виборах конгресменів Фінея. Наша Округа була активною в успішних виборах конгресмена Фінея, випробувавши привітати українців.

На 70-річчя Ювілей УНСоюзу 23-го лютого м. р. представником УНСоюзу був головний редактор Антій Драган, який був тож головним промовцем в українській, а головний радний п. Микола Куропас в англійській мовах. На цій ювілейній святі мали ми також офіційних представників від американців. Ювілейний привіт виголосив мейор міста Клівленду п. Лоуар, мейор Парми п. Дей і конгресмен Фінея. Ред. Антій Драган вручив конгресменові Фінею Енциклопедію Українознавства, як дарунок від УНСоюзу. Місцевий хор „Діпиро“ прислав багато праці для звеличання Союзового Ювілею. У нашім святі взяли участь також танцюристи СУМА і Ліги Української Молоді Північної Америки, „Молодь „Плато“ і „Рідної Школи“. Нам Микола Кавка зайнявся вдалою декорацією сцени. Воїн вищеказаним належить від УНСоюзу щира подяка.

Друга наша замітна імпреза минулого року — це Союзний День, який відбувся 27-го вересня. Головним промовцем на цій був місцевий промовець УНСоюзу інж. Степан Куропас. Хоч погода не дописала, то наша імпреза увінчалася успіхом. З особливою увагою вислухали привіт промовляв головного бєсідника, після якого промовляв ще обласний організатор п. Володимир Гіряк.

З дальшої моєї активності слід згадати наступне: 13-го березня м. р. їздив я до Янгстона на окремий річний збори, на яких був прийнятий головний секретар д-р Ярослав Падок і обласний організатор п. В. Гіряк. 10-го травня я був на прийнятті місцевого Секретаря, 112-го Відділу УНСоюзу і мав промову, присвячену 70-літтю УНСоюзу. Я закінчив матеріал і бабу, щоб вони випустили своїх дітей: члени УНСоюзу та їхніх жінок вийшли рідою громадою. 16-го травня я їздив до Делі, Пак на союзовий турнір гри в крутил. 12-го травня я мав запрошення від Окружної Управи в Янгстоні на 70-літній ювілей УНСоюзу, де я виголосив промову „Головний бєсідник був“ головний секретар д-р Ярослав Падок. На Конвенції Братського Конгресу в Огайо, що відбувся 5-го і 6-го жовтня м. р. в Толідо, Огайо, я не міг бути, але УНСоюз репрезентував на йому голова ради дані Осипа Олішківця і активна союзоводія пані Марія Бобченко. Ця остання була вибрана до Екзекутиву Братського Конгресу, ставши Огайо. Вона аладила протокол і Конвенції Конгресу і переслала його до головної канцелярії УНСоюзу.

Щодо придбання нових членів минулий рік був для нашої Округи кращий, як попередній, бо нам помагає обласний організатор п. Володимир Гіряк, який не лише помагає нам організувати членів, але й брав участь у союзових та громадських імпрезах. В 1964 році наша Округа зайняла почесне 5-те місце у змаганнях з іншими Округами, придбавши 291 нових членів і виконавши 3/5 своєї великої квоти (500 членів). Попереднього 1963 року наша Округа придбала 219 членів і зайняла 6-те місце.

Ще хочу додати, що я завжди служив відділовим урядовцям і союзовим порадникам і інформаціями у союзових справах. Був я також постійно активний у громадській праці. Я був представником місцевої громади у Відділі УККА в Клівленді і головою збиркового комітету на пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашингтоні. Відділ і їх урядовці працювали в минулому році до своїх спроможностей і я вірю, що й далі будуть вони працювати в цьому і в наступних роках.

Закінчуючи цей звіт щирою подякою Головному Екзекутиві і Окружній Управі та відділовим урядовцям за співпрацю і привіт, бо всі наші успіхи були можливі лише завдяки нашій спільній та дружній праці для добра УНСоюзу.

Звіт головного радного Василя Гузара

On January 24, 1964 a meeting of the Ivan Franko Society was held to discuss the future of the branch. With full agreement of the Supreme President and Secretary, the members were transferred to other branches.

On February 24, 1964 the Rochester — Auburn District celebrated the Ukrainian National Association's 70th Anniversary. All Rochester branches took part in the celebration. Mr. Joseph Lesawyer, President, spoke on the benefits of the Ukrainian National Association.

On May 22, 23, 24, 1964 I attended the Ukrainian Youth League Sports Rally held at Soyuzivka. This event proved to be a huge success. The attendance was over 300 participants, much to the surprise of all.

Mr. Zenon Snylyk was guest speaker at the Victory Banquet. Mr. Lesawyer, Mr. M. Kuropas, Mr. A. Jula and myself distributed the trophies.

I believe the Ukrainian National Association should have its own Sports Program to benefit its members. It can be held at Soyuzivka and arranged so as not to interfere with the summer season.

As Chairman of the Taras Shevchenko Memorial Committee I was also in charge of arrangements for the transportation to Washington, D.C., for the unveiling of the Taras Shev-

chenko Monument. Rochester had well over one thousand people participating.

Labor Day week-end, September 5-7, 1964. Attended the Ukrainian Youth League of North America Convention at Washington, D. C. It was heartwarming to witness our representative place a wreath on the grave of the late President, John F. Kennedy. A wreath was also placed on the Taras Shevchenko Monument. Mr. J. Padoch, Supreme Secretary of the UNA, was guest speaker at the Convention Banquet. Mrs. Helen Olek of Chicago also attended.

On November 15, 1964, I attended the 55th anniversary celebration of the Ukrainian Civic Center Branch 316. This affair was most inspiring with its display of all activities, newspaper clippings and photographs of all sports, cultural and fraternal affairs for the past fifty-five years. Mr. J. Padoch, Supreme Secretary, was guest speaker at the banquet attended by 300 members and friends of the Ukrainian Civic Center.

In closing I wish to thank the Supreme officers, Editor of The Ukrainian Weekly, Svoboda, and all who have cooperated with me. To the local branch officers and delegates, I want to extend my sincere appreciation for the time and effort they spent in the interest of the Ukrainian National Association. I have enjoyed working with them and hope to continue to do so in the future for the benefit of the UNA.

Звіт головного радного Андрія Джули

It gives me great pleasure as a member of the Supreme Assembly to give my annual report.

First of all, Western Pennsylvania and Pittsburgh was the first in the country to celebrate the 70th Anniversary of our great fraternal organization with a banquet on Sunday, February 9, 1964. I am happy to say it was attended by a capacity crowd and was well represented by state, county and city officials. Our organization was ably represented at the speakers table by our Supreme Auditor, John Kokolski from Woonsocket, Rhode Island. The feature part of this affair was the live radio broadcast to the many people who could not attend the banquet. This radio broadcast was made possible by Michael Komichak, director of the Ukrainian-American Radio Hour in Pittsburgh.

A few weeks later on Sunday, February 29th, I represented the Ukrainian National Association at the Golden Anniversary of the Ukrainian National Aid Association, whose home office is in Pittsburgh. At this fraternal gathering a most impressive address was delivered by Professor Lev Dobriansky, President of the Ukrainian Congress Committee of America.

The Fourth annual Penn-Ohio bowling tournament was held on May 16 at Derry, Pennsylvania. After a well attended tournament, the affair was climaxed by a gala banquet in the Branch 113 Lodge and club rooms. Impressive talks were delivered by the President of the Ukrainian National Association, Joseph Lesawyer and Supreme Advisor, Dymtro Samigala from Cleveland, Ohio. I also attended the Sports Rally in May, which was held in Pittsburgh and was sponsored by the League of Ukrainian Catholics.

On May 31st, our branch in Youngstown, Ohio celebrated the Ukrainian National Association's 70th anniversary. Dr. Padoch and I attended this successful affair.

June 24th was the day the unveiling of the Taras Shevchenko monument in Washington, D.C. along with three hundred of Ukrainians I attended this most momentous affair.

July, August and September passed with not much activity, except in organizing new members into our organization. At this time I wish to thank all the officers, trustees and members of Branch 161 who helped me in any way to organize 38 new members in Ambridge.

In October I received a communication from our President, Joseph Lesawyer that I would be one of the delegates at annual convention of the Pennsylvania Fraternal Congress, which would meet in Pittsburgh on November 9th and 10th. Since Mr. Lesawyer and Mr. Padoch were to be delegates to this convention, plans were made to have a Western Pa. regional UNA rally on Sunday, preceding the convention.

At the Fraternal Congress, with the help of our two Supreme Officers, I was elected to the Executive Board of the Pennsylvania Fraternal Congress. The Ukrainian fraternal organizations can well be proud, for at this convention, Mrs. Stephanie Wochok, Treasurer of the Providence Association was elected to the high office of President for 1965.

On November 1st in McKees Rocks, Branch 1 of the Ukrainian National Aid Association celebrated the Golden Anniversary of their branch. It was a thrill to come to the town of your birthplace and participate in this anniversary as a Supreme Advisor.

I always used the newspapers and the radio to advertise and promote our organization to the people of Western Pa. I take an active interest in American politics and am always ready to help all Americans of Ukrainian descent, whenever they are candidates for public office.

In my travels throughout my area, it was first the Ukrainian National Association, what it stands for and what it does for our people, the scholarships it provides for deserving students, the culture courses, the children's camps at the "Soyuzivka" and the wonderful place it is for a vacation. Not to be forgotten is the English language Encyclopedia.

In conclusion we have had this year regional UNA rallies in four different communities, which is something different and I believe that more of this kind of rallies it will be of great benefit to our branch secretaries and officers to do a better job of organizing members into our fraternal organization.

Звіт головної радної Анни Чопик

The year 1964 was a very important year for the Ukrainians of the United States, for it was during this year that the Taras Shevchenko monument was dedicated in Washington, D. C. on June 27, 1964. I was proud to be able to participate in this dedication with all the officers of the Ukrainian National Association, and as a Ukrainian very appreciative of the part the Ukrainian National Association played in making this day possible. The vast amount of publicity on the pages of its official publications, the Svoboda and the Ukrainian Weekly helped in making this event the tremendous success it was.

The year 1964 also marked the 70th anniversary of the Ukrainian National Association, and during the early part of

(Закінчення на сторінці 5-ій)

IV. ЗВІТ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

Звіт головної ради Анни Чопик

(Продовження)

1964 I called several meetings of the officers of the three UNA branches in Boston, namely branches 238, 374 and 307 to formulate plans for an event to commemorate this occasion. A concert was planned for March but had to be cancelled because of the scheduling of other concerts by other organizations at this time.

In May of 1964, I attended the annual meeting of the executive Board in Kerkhousen, N. Y. and took part in all the discussions. Our meetings are conducted in an extremely democratic manner, and each of the members of the Board of Directors, auditors, and executive officers gives of his knowledge and experience to promote the greatest good for our organization.

Immediately upon returning from the annual meeting, I attended a banquet on May 24, 1965, sponsored by Branch 238 of Boston, and addressed the gathering. Mr. Slobodian, our Treasurer was the featured speaker, and Mr. Nicholas Dawyskiba, former member of the Board of Directors, and a former secretary of Branch 238 was the honored guest, being honored for his untiring work for Branch 238, and for the Ukrainian National Association.

In the fall of 1964, I again called many meetings of the Boston branches, and plans were formulated for a UNA program slanted to the youthful Americans of Ukrainian descent. Arrangements were made for a Ukrainian Hootenanny, on November 14, 1964. Posters were made, tickets printed, advertising was had and much enthusiasm for the program was promoted. However, due to the death of the Ukrainian here, Col. Andrew Melnyk, and his funeral during the week of our scheduled event, it was deemed to be disrespectful to his memory to schedule such a gala affair at that time, and so the event was cancelled.

In July of 1964, upon hearing of difficulties in the affairs of Branch 374, I contacted the old secretary of the branch, and the newly elected one who had not taken over, as to the nature of the difficulties. Subsequently, I received a letter from the executive office asking me to investigate the matter. Investigation disclosed that the branch had not been sending in its dues regularly, and the branch was being suspended.

Many reasons can be learned from the difficulties such as were encountered by Branch 374. Our members should realize that our organization is a fraternal association, and not a commercial insurance company. Our branches are set up on the lodge system. The branches should have regular monthly meetings, and some provision should be made as to where a member might come once a month to pay his dues. As far as Branch 374 was concerned, they had lost their meeting place through no fault of their own, and the officers of the branch did not arrange for a new meeting place, nor did they call any meetings other than an annual meeting. Some members refused to pay their dues unless they were personally collected by the secretary. The secretary, unable to collect all the dues, for some months sent in his own money to cover the delinquents, and had got to the point when he felt he no longer could continue to send his own money, and yet could not turn over the collections to a new secretary, because he wanted to get back his own investment, and a chaotic situation resulted.

It was impossible to contact some of the members, because of a lack of up to date addresses. Each branch should keep an up to date list, which should be revised each year, and a copy of this revised list should be sent to the executive office so that when any difficulty arises, it might be possible to contact each and every member without delay.

Needless to say, I spent a great deal of time and effort to straighten out the affairs of this branch. I had many meetings with the old and new secretary, called a special meeting of the members and explained their rights and duties, and carried on an extensive correspondence with the executive office. Eventually, with the cooperation of the new secretary, much was accomplished in restoring order to the affairs of this branch, and I have every hope that it will again become the productive branch it was in the past.

On December 15, 1964, at the request of the executive office, I attended the New England Fraternal Congress which was held at the Hotel Lenox in Boston, Massachusetts. I was accompanied by a representative of each of the other branches in Boston, namely, Mr. Nicholas Dawyskiba from Branch 238, and Mr. John Woloschuk from Branch 374. The meeting was a lively one, and members of our delegation participated very actively in it. It was chosen to be the chairman of the resolutions committee, and was elected a director of the New England Fraternal Congress. There were no significant changes reported in the laws pertaining to fraternalism in the New England area, but legislation was going to be sponsored to permit the fraternalism to invest in blue chip stocks. However it was stated that the bill would not have much chance of passage because of the strong lobby of the large insurance companies in this area.

Outside of the work in connection with UNA activities, I also participated in other facets of Ukrainian life. I attended and spoke at concerts and other events of a Ukrainian national character in my community. In May of 1964, I was present with prominent Ukrainians active in democratic circles in the United States at meetings with the national secretary of the democratic party and with several senators, in connection with the Taras Shevchenko monument dedication. I was also present at the Ukrainian Day at the World's Fair, and could not help but feel that all the efforts of the UNA during these past 70 years in encouraging the youth organizations, in assisting them financially, and in publicizing their activities were worth while, for the performance was truly the most beautiful one I ever witnessed.

In closing my report, may I say that I have been pleased to be official member of the UNA family, and that I have tried to cooperate to the best of my ability with the executive office of the UNA and will continue to do so.

Звіт головного радного Івана Одежинського

Мій звіт виконав не були довгі, зате в довгі мої праці для УНСОЮЗУ і виступаючі стверджують — успішно. Цьогорічний звіт був ще коротший, як попередній. Бо як і Ви, я мав велику честь і приємність читати про мою працю в щомісячних звітах Головної Канцелярії УНСОЮЗУ і сподіюся, що буде також заглядка в річному звіті цієї канцелярії. Зрештою, багато приємніше, коли про Вашу працю і успіхи говорять інші, а не ви самі. Минувшого року, як впроваджував ряд нових передніх, я мав велику честь бути першим найбільш успішним організатором членів УНСОЮЗУ. Зокрема в обох ювілейних кампаніях на пошану і для відзначення 70-річчя славного нашого загального подвигу у вільному світі, "Свобода" та на пошану і для відзна-

чення 70-річчю ювілею нашої найстаршої і найбільш для української громади заслугою установи на американському континенті, УНСОЮЗУ, в обох цих історичних кампаніях я старався з серцем потрудитися для Батька Союзу і матері "Свободи" і сприяв до розбудови УНСОЮЗУ, а посередньо і "Свободи" у важливий час їх ювілею.

В 1964 р. я здобув 192 нові члени для УНСОЮЗУ. Ще більше я підготував на цей бажаний рік, що допомогло мені вже до часу цього звіту придбати в цім році 65 нових членів. Я певний, що мій призвіще ще на довгі роки залишиться на почесній листі будівничих УНСОЮЗУ. Побіч найважливішої діяльності праці, якою без сумніву є постійне і безперервне збільшення нашої установи, я виконував всі мої союзові обов'язки, зв'язані з відповідальним урядом головного радного УНСОЮЗУ. Майже не було неділі, суботи і свята, коли б я не брав з великою витратою часу участі в національних святах, зборах і інших імпрезах, домагаючи тим, що представники УНСОЮЗУ не забувають і не стороняться від громади, не замикатися в мурах виключно свого союзового світу.

Крім того, я виконував відповідно до своїх обов'язків всі дані мені доручення з частини союзової централі. Як делегат УНСОЮЗУ та його головного радного, я брав участь в багатьох союзових чи загально-громадських імпрезах. Також я брав живу участь у позасоюзному громадському житті: політичному, культурному і виховно-молодечому. Я присвятив дуже багато часу й енергії на зорганізування українців Філадельфії в межах однієї з традиційних американських партій, тобто, в Республіканській партії. Наші земляки поголовно зазвичай свою участь в цих установах, які мають найбільший вплив на життя цієї країни і які найбільше можуть допомогти нам для справи визволення нашої батьківщини.

В місяці березні 1964 р. з моєї ініціативи та за допомогою визначних активних українських громадян старої імміграції, тут народжених їхніх дітей та новоприбулих поселенців, які одержали американське громадянство, засновано Український Американський Республіканський Клуб. Впродовж року членство Клубу зросло з 32 основоположників до імпозантного числа 300 членів. Читачи списку членів Клубу, не можна не гордитися тим фактом, що в клубі разом з нашими ідейними чесними робітниками та домашніми господарями, є заступлені відомі українському загальному суспільно-політичному і представники українського мистецького, наукового, професійного та бізнесового світу. Заснований мною при УАРК комітет для справ імміграційних та одержання американського громадянства, за свою працю здобув собі призначення не тільки міського, але і державного і красноріччю проводив Республіканської партії. Комітет цей за час свого існування оформив понад 600 нових громадян, а за свою жертвенну та безсирисну працю був офіційно визнаний міським республіканським урядом, а його члени в дні 28 березня були нагороджені почесними відзнаками та грамотами. На тому місці з приємністю подаю до відома їхніх членів Клубу, що одержали відзначення. Пані: Дарія Завадович, Оля Лукецька-Скафіолі, Євгенія Метанчук-Фелікс; панове: Юрій Прокопівич, Миколай Гель, ред. Олег Лисак, та ред. Володимир Білія. Імміграційним дорадником цього Комітету з рами міського уряду є відомий імміграційний адвокат Джордж Гершенфельд. Треба підкреслити, що вище згаданий Комітет працює і допомагає в одержанні громадянства не тільки українським громадянам, як полякам, литовцям, лівонцям, естонцям, мадярам, югославам, жидівським, а також і членам інших національностей.

Амніа, цього Комітету для справ громадянства повинна бути прикладом для інших наших одержанців. Вони показують, що можна одержати громадянство, не тільки за допомогою грошей, а й за допомогою власних зусиль. Українські наші громадяни, які мають свою справу в політичному житті країни і в економічному житті, підіймають локальному і загально-американському життю, і можуть навчити кожного з них, як і члени нашої установи, як можна діяти в історичній Україні і в Америці, і як можна бути громадянином України і Америки.

Голова громадського життя в Америці, який усі ці союзові обов'язки. Я був призначений на посаду заступника зборів нашої Філадельфійської Окружної Комітету. Відділ УНСОЮЗУ. На мою відповідальність Головної Канцелярії УНСОЮЗУ, в Дирекції та в членах Екзекутивного Об'єднання Союзу, зокрема організації, справи. Я зберував на собі всі зв'язки з Окружним Управлінням і тісно співпрацював з його керівниками, зокрема Станіславом Савином, який завжди міг мені допомогти, на мою відповідальність і допомогу. Думаю, що у величчю, доцільності, широті, як і збудував в 1964 році першості усього УНСОЮЗУ, є чимала моя особиста заслуга. Але про це нехай говорять інші. Закінчую цей звіт в почутті, що минулого року я чесно виконав свої обов'язки головного радного, голови одного з найбільш наших Відділів та рядового союзового діяча.

Звіт головної радної Олени Олек

At the very beginning of the year plans were formulated for the Annual Bowling Tournament in Chicago where the UNA plays a very important role because the trophies are presented by the UNA. This tournament is very highly publicized in this area and is very popular, being announced on the Radio Sports hour and in the papers.

On February 29 I was elected to the Board of the Ukrainian Civic Center, which is one of the Ukrainian National Association homes in our area representing some 14 branches.

On March 1, together with Mr. Steven Kurpas, I attended the annual meeting of Branch #399—The Lions Sports Club—a very active group.

I attended all meetings of the District Committee of UNA Branches of Chicago and participated in the 70th Jubilee Concert of the UNA held on February 23, 1964.

Early in July at the request of the home office, I went out to look at a Moose Lodge Bldg. on the south side, and another building on the north side. I thought the building on the south side was a very suitable building for an organization such as ours. However, after calling a meeting of the south side branches, it was decided not to do anything about this building.

I tried to do as much as I could to publicize the Taras Shevchenko Dedication particularly to the American born because I feel we have no line of communication with them. At one of our church meetings at St. Joseph's, I had the chairman read all the information to the members present. And, of course, I attended the momentous occasion in Washington, D. C. on June 27, 1964.

During the summer months, I attended a number of meetings with Mr. N. Olek, Chairman of the Chicago District of UNA Branches, together with the secretary, Mr. Nosiewicz. These meetings were held on the south side, West, Pullman and Burnside areas in Chicago.

On September 5 thru the 7th, at the request of our home office, I attended the Ukrainian League Convention in Washington, D. C. with Mr. Hussar and Dr. Padoch.

On October 9, 10 and 11, also at the request of the home office, I attended the League of Ukrainian Catholics Convention in Detroit, Mich.

A detailed report of each of the above was submitted to the Supreme President.

On August 7, on the UNA Radio Hour, I made a 5 minute presentation about the UNA.

Due to circumstances beyond my control, I was out of commission for two months, and even at that, by phone, I did all I could to promote the Annual UNA Day banquet which was held on December 5.

After much correspondence and conference calls with Messrs. Hussar, Julia and Lesawyer, I am very sorry that as a member of a committee to organize a National UNA Bowling Tournament we were not able to fulfill this project. Due to conflicting dates along with other reasons, it was decided to postpone this tournament to 1966.

Also, as a member of a special committee appointed to study ways to improve and popularize the "Ukrainian Weekly" we were not able to do very much in this area because in my opinion it is extremely difficult to carry on such a task in view of the fact that the various members of this committee are scattered throughout the United States, in addition to the fact that no budget had been appropriated for the purpose of carrying on this project. Lack of accomplishment in this area on the part of the committee can best be illustrated by the truthfulness of the efforts of the bowling committee referred to above, where the obstacles are parallel.

This is the 3rd year that I broadcast 5 minutes of bowling news on the last Saturday of every month on a very popular Ukrainian Radio sports hour and the director of this program, Mr. Roman Dublan, introduces me as the Supreme Advisor of the UNA.

I concluded 1964 by signing up 30 new members.

Звіт головної радної Олени Олінкевич

Рік 1964 був дуже змістовним роком не лише тому, що в ньому сповнилося 70 років Українському Народному Союзу, але й тому, що той рік проходив під знаком відкриття пам'ятника патріотів УНСОЮЗУ. Тарасові Шевченкові у Вашингтоні.

Окружний Комітет і поодинокі Відділи УНСОЮЗУ жваво приготувалися, щоб урочисто відзначити цю велику подію. Для мене 1964 рік проходив під цими самими аспектими праці, що і попередні роки: праця в Окружному Комітеті на пості секретарки, як також підготування імпрез 70-ліття УНСОЮЗУ та "Свободи", Союзового Дня, піснень. Це забрало чимало часу й вимагало чимало зусиль. Крім цього, впроваджу бажаного року Окружний Комітет відбув декілька ширших сходів із секретарями та членами поодиноких Відділів, на яких обговорювали бажані справи і проблеми Окружних. Наша Округа відбула зустріч з поодинокими членами Екзекутиви: гол. представником Д. Лисогором, заст. гол. представника С. Курпасом, гол. секретарем Д. П. Падохом; зі стрітими, намічено програму і розподіл організації роботи в Окружній.

В дніх 5-го і 6-го жовтня 1964 я взяла участь, разом з головними радниками Д. Шмагалою та панною М. Бобченко, як представники УНСОЮЗУ у Конгресі Братських Організацій в Окружній, який відбувся в Тонді.

Цього року сповнилося 15 років від заснування Відділу 240-го УНСОЮЗУ ім. полк. Євгена Коновальця, якого і було присвоєно назву "1-й періоду фінансово-експертному". Впродовж цих 15 років Відділ зріс до біля 700 членів і завдяки другій частині нашої Окружній, праця в Відділі не була зосереджена виключно на організації заходів союзового життя. Окремою головною метою членів уряду був і є розвиток Відділу і загальної його діяльності, але у Відділі поширені були також характерні діяльності у формі удільного доходу членів членів, а саме Відділу в відділенні членів, у місцевій громадській роботі наш Відділ також був одним із перших. Удільовані доходи на культурно-освітні і допоміжні цілі як: науковий осередок у Сасеелі, місцеву "Рідну Школу", будувати гайську Св. Йосифа, віддання об'єктів української англомовної енциклопедії, допомога "Вільним" допомогти вдові по сл. С. Коновальцеві, п-ні Ользі Коновальцеві, участь в акції "Мати й Дитина", та багато інших. Обов'язки в Окружному Комітеті, у Відділі, організування нових членів — все це дрібно, муралиня праця, що складається на розбудову Українського Народного Союзу. Однак все це дає замало потрібних успіхів. Нам треба конче звернути спеціальну увагу на здобуття молоді та розвинути життєву діяльність у УНСОЮЗУ, яка досі ще зовсім не затримана. Також треба допомогти більшим згуртуванням союзового членства придбати власні домівки чи союзові оселі, де можна було б розвинути союзову працю. Шойно тоді можна б дійти до бажаних успіхів: 100.000 членів на ювілейний ювілей Батька Союзу.

Звіт головного радного Мирона Курпаса

I shall begin my report with a brief summary of my activities during the past year:

- 1) Organized 10 new members;
- 2) Attended the 3-day "Secretary's Course" sponsored by the Chicago District Committee in January;
- 3) Was a guest speaker at the concert celebrating the 70th anniversary of the UNA in Cleveland in February;
- 4) Represented UNA at UYL-NA Sports Rally in May;
- 5) Represented the UNA at the Shevchenko Monument unveiling in Washington, D.C. in June;
- 6) Represented the UNA at the Ukrainian Orthodox League Convention in Minneapolis in July;
- 7) Taught at the UNA cultural courses at Soyuzivka in August;
- 8) Initiated and represented the UNA at the UNA-sponsored conference of Svoboda youth page editors in August;
- 9) Represented UNA at the 30th Anniversary of MUN of Canada in October;
- 10) Attended the annual UNA Banquet in Chicago in November;
- 11) Served on the UNA scholarship committee;
- 12) Served on The Ukrainian Weekly Committee.

In keeping with my philosophy that a UNA supreme assembly member should take an active part in a variety of Ukrainian community affairs, two non-UNA projects in which I took an active part during the past year were:

1. A six-month discussion on the future of Ukrainian American youth. This running discussion consisted of a talk at the ODWU-UNO conference on youth in June, a series of 5 articles entitled "Where Is Our Youth?" which appeared in Svoboda, The Weekly, participation in the National Ukrainian Teachers Conference in Chicago in November, and numerous talks to church groups, youth organizations, etc.

2. The reactivation of the American-Ukrainian Republican Association of Illinois. From April to November a good portion of my time was devoted to Ukrainian American Republican affairs, both as president of the American-Ukrainian Re-

publican Association of Illinois and as Ukrainian state chairman of the Republican Nationalities Committee.

So much for my activities. Now to the main function of my office, namely, ADVICE.

In my annual reports for the past two years, I have brought up a series of problems which I felt the central office should attempt to remedy. Among other things, I have mentioned:

- 1) the lack of morale in many of our areas;
- 2) the reticence of our central office to make full use of the many-faceted talents of our supreme assembly;
- 3) the incongruous "area" philosophy of our central office regarding the extent of influence of our supreme assembly members;
- 4) the loss of contact with the grass roots element of the UNA and the almost total lack of initiative in Ukrainian affairs on the local level;
- 5) our "non-competitive" organizational tools with reference to the total insurance picture in America;
- 6) the growth of partisan politics in some of our UNA areas;
- 7) the militant neutralism of Svoboda.

Last year, and the year before, my comments were duly noted, published in Svoboda and filed. The only difference between last year and this year in my opinion seems to be that Svoboda is no longer militantly neutral.

As for morale, the loss of initiative and grass roots contact in our local communities, our non-competitive structure, etc., things have remained pretty much the same. Our central office seems to have only one concern... that the UNA get more members NOW. This is fine but the central office should also be concerned with the how of the problem. It is not enough to be concerned with quantity. Quality is of importance also. A proper image, dynamic new techniques, etc., is what is being called for here. The reasoning of our central office seems to be that if the methods of the past have brought us 79,000 member in the last 70 years, then the best way to get more members is to intensify these same methods. Intensification means more letters to the secretaries, more pictures in Svoboda, and more travel by our central office executives.

While our need is more ideas, more creative endeavor, more excitement, we're being fed the same old pabulum... contests, picnics, awards, etc.

Above all, the central office often gives the impression of being fearful of discussing shortcomings in public. The reasoning here seems to be: "Let's not discuss lack of morale, the lack of adequate and representative UNA centers, the growth of partisan politics, local summer resorts, etc." because we either can't afford these things or, in some nebulous way, such discussion will inevitably hurt the organization.

Unfortunately, the UNA is not growing the way it should. Today, life insurance is America's largest growth industry. It is also a most attractive industry. "It deals in a prized possession of man that never goes out of style—money! It has no inventory problems, no obsolescence, no yearly model changes, no costly outlays for plant modernization or renewal, and no foreign competition to worry about. It has low labor costs (averaging below 20% of the gross income), it supplies an indispensable and universally desirable commodity, delivers unusually high returns on invested capital, is virtually depression proof, and has averaged a growth rate of above 15% annually during the 20th century." The growth rate of certain life insurance companies has been nothing short of phenomenal. Between 1952 and 1962, for example, General Motors, DuPont, and American Telephone produced 229%, 165%, and 161% respective gains for their investors. Three blue chip life insurance stocks, Franklin Life, Government Employees Life, and Connecticut General produced 4,521%, 4,155%, and 1,884% gains respectively. While there are far more federal and state restrictions on fraternal insurance companies, they are not so severe as to negate the possibility of at least achieving a fraction of these gains in the UNA.

For the third year in a row, I have presented what I feel could be a beginning for a rich and vital future. This is not to say that the solutions will come to us overnight. Let's at least discuss them, however. Let's begin to prepare for the future by providing more UNA homes, more summer resorts, dynamic plans for signing up new members, and above all let's regain our initiative in the Ukrainian community. We're the largest Ukrainian organization in the free world; let's act like it!

Звіт головної радної Марії Демидчук

Рік 1964 був роком ювілейним УНС. Від його заснування минуло 70 років. Всі українські громади, де існують відділи УНС, нашої найстаршої і найбільшої допоміжної організації, вродило відзначити цей великий ювілей Батька-Союзу. Нью-Йоркська Округа, в якій існує велике число відділів, відзначувала цей ювілей дуже вродливо, величавим святом в Карнегі Гол, оперою Павла Углицького "Вільна" в формі концерту. Свято влаштував Комітет Відділів УНС на терені Нью-Йорку, в якій я займаю пост місцевої голови і беру активну участь.

З нагоди 70-ліття УНС Головний Уряд проголосив кампанію за новими членами. В тій кампанії я брала участь і здобула бронзову медаль. Роздача медалей за здобутих членів в нашій Окрузі відбулася в червні. З тієї нагоди Комітет влаштував прийняття для всіх медале-носців, на які були гол. представники УНС Йосиф Лисогір і головний секретар Д-р Ярослав Падох, що проводив тією імпрезою і роздав медалі.

Того 1964 року відбулося відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Вашингтоні, в якій наша Округа взяла активну участь. Я в мій місцевості, Брукліні, де є доволі великий відділ УНС, в якій я секретарією понад 20 років, я брала участь у збиранні фондів на пам'ятник, як різном поділа, що мій 293-й відділ мав свій автобус до Вашингтону.

Репрезентатива
Дня 27 вересня 1964, на припорушення Головного Уряду репрезентувала УНС на посвяченні Святоїтроїської Православної Катедри в Брукліні. В грудні 1964 я репрезентувала УНС на 10-літнім ювілею одного з найбільше активних відділів СВА в Нью-Йорку, ч. 64. Дня 4 лютого 1965, я репрезентувала УНС на святі 90-ліття жіночого руху і 60-ліття УСС в Нью-Йорку, влаштуванням жіночими організаціями. На всіх тих святах виголосила я відповідні привіти і зложила побажання.

Три місяці тому Головний Уряд УНС проголосив передконвенційну кампанію за членами. Я, як голова ради, включилася в кампанію, здобуваючи досі кількох членів. Тут зазначу, що на терені Нью-Йорку праця над здобуванням нових членів дуже тяжка і та Округа потребує постійного організатора. Наш Комітет Відділів УНС відбув в тій цілі наради, і признаючи відділам квоту та розпочав працю.

Накінці мого звіту згадаю, що крім праці для УНС, беру живу участь в громадському житті, працюю в жіночій організації СВА, часто дописую до преси з життя громади, особливо про жіночі імпрези. При кожній нагоді стараюсь ширити добре ім'я УНС, і де вирізняю потреба — борюю його. В цьогорічній кампанії за розбудову УНС знову вложу багато праці для УНС і стараюсь знову придбати ювілейні відзнаку, яку головний уряд заплянував для всіх працівників-організаторів за їх заслуги при збільшенні і поширенні радів нашої славної організації УНСОЮЗУ.

IV. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

(Продовження)

Звіт головної радної
Олени Штогрин

Рік 1964 на терені Філадельфійської Округи пройшов під знаком успіху під кожним оглядом.

Кампанія за новими членами дописала, навіть перевищила наміщену нам квоту 500 членів.

Склалися на це: організаційні поїздки голови Окр. Комітету п. Степана Гавриша, який водночас виконує працю обласного організатора, створення нового Відділу УНС в Редінгу, а найбільше пошкваллення праці серед відділових секретарів. Не було ні одного секретаря чи радні відділу, який не дістав би хоч одного члена в 1964 р. Ціла Округа брала повну участь в організаційній праці, а деякі секретарі таки добре напружили сили, щоб довести кампанію до успішного кінця.

В цій кампанії я також брала чинну участь, здобувачи срібну відзнаку за 29 приданих членів.

На початку року ми провели кілька радіовидиць про УНС, на яких виступав д-р Галан. На дальній передній частині виступали тексти і переслідували запобігачі.

В березні відбулися Окружні Збори, на яких розділено квоту членів по відділах, які секретарі прийняли без ніяких протестів. В програмі цих нарад входила підготовка до переведення Окружних Секр. Курсу. Голова п. Гавриш звернувся з проханням до відділових урядників підшукати на місцях людей, які хотіли б взяти участь в курсі, а згодом стати працівниками УНС.

Показалося, що не легко знайти людей до цієї праці.

Курс відбувся 18 квітня при участі переважно відділових урядників. Доповідачами були д-р Падох і п. Сохан.

Святочні наради з нагоди передавання медалі о. Грушки за придання членів в 1963 р. і спільна знімка зробили помітне враження на учасників і здається вони допомогли в змагу відділових секретарів. Майже всі, які дістали медалі о. Грушки за працю в 1963 р. похвалялися своєю працею в 1964 році заслуговуючи собі нові відзначення: золоті, срібні і мідяні ювілейні відзнаки УНСОюзу. Декоровані медалями передали д-р Падох і д-р Галан.

Дуже успішно імпредзою, яка відбулась 30 жовтня м. р. було 70-ліття УНС, в якій взяли участь старі і молоді піонери і їх діти, які перебрали їх працю і нові громадяни, які пізнавши значення і заслуги УНС на громадському полі, включились в союзову працю і ведуть її з такою ж посвятою і охотою.

Маркантною токою програми було відзначення заслужених союзовців, які перебували на постах відділових урядників 20 або більше років, і наділення їх почесними грамотами. Я була одною з відзначених. Вручення грамот передав гол. представник УНС п. Лисогір. Промову виголосив д-р Я. Падох.

В грудні відбулись загальні збори Філадельфійської Округи і вибір Управи на 1965 р.

У зв'язку з цими зборами й імпредзою переведено цілий ряд засідань Управи Окр. Комітету, на яких я все була присутня, як рівночас брала участь у підготовці і проведенні імпредзо.

Відносно репрезентації наведу наживні: Я була присутня на концерті з нагоди 70-ліття УНСОюзу в Нью-Йорку. З доручення Гол. Предсидки, я репрезентувала УНС на бенкеті з нагоди 40-ліття священства Митрополита Йоса в травні 1964. В жовтні заступала УНСОюзу на бенкеті з нагоди 50-ліття вимаршу Укр. Січових Стрільців. В жовтні, на запрошення відд. 383 в Бриджпорт, брала участь в бенкеті, яким вони відзначили 70-ліття УНС і 35-ліття їх парохії. На бенкеті був також присутнім п. Р. Слободян і п. Гавриш.

Як секретарка 397 відділу я докладаю багато праці, щоб вдержати його на рівні країнних відділів. Хоч постійно присідаю членів, то убуток 20 літніх грамот не легко заповняти. Виконую багато праці в ділянці суспільної опіки для своїх членів: полагую формальності в урядах, допомагаю при здобутті громадянства, висідаю пенсію і т. п. Не відступаю також від участі в громадській праці, коли для цього є потреба.

Після звітів членів Головної Ради до звітвання покликано адміністраторів „Союзівки“, Данила Слободяна і Володимира Кваса.

V. ЗВІТИ УПРАВИТЕЛІВ „СОЮЗІВКИ“

Звіт Данила Слободяна

We, the management of Soyuzivka, welcome this opportunity to speak to you. You have in your hands the final decision and in making decisions you should have the facts and opinions of those closest to the problems of Soyuzivka.

Having been your agent here for the past 13 years I have become known in this community as the „Ukrainian.“ Consequently, they have made me a Forest Fire Warden, an honorary member of the Kerhonsk Fire Department, and the past year president of the Kerhonsk Lions Club.

Work here is quite a responsibility. We have the lives of people on our hands, to feed them, house them, provide water, heat, and even entertain them. We also have to watch out for their behavior and our property. This is why we have to be present when there are so many people around the pool, tennis courts, or Friday and Saturday nights at Veselka.

Everyone asks each year what is new at Soyuzivka? As you have all seen we have improved our roads again this year, patching holes, widening in places, and hard top asphalt in other places. This was done to prevent the roads from getting worse and costing more to repair later and to prevent accidents. People have slipped and fell on loose stones around Chernivtsi which is why that drive was asphalted.

Each year we have made some capital improvements. We have remodeled rooms not just to make nice new rooms, but because it is more economical to do so. The rooms we have just done in Kiev had old leaking pipes, toilets, broken ceilings, cracked walls, and the maintenance costs of painting them, patching, every year or two would cost more in the long run than remodeling. The first room we remodeled in the Main House, Room 17, was done nine years ago and we have had no maintenance costs since, or the lobby for which we were criticized for putting up formica walls and good quality rugs,

has not been painted for 7 years, requiring only washing once a year, and the rug is still in fine condition. When we do improve we buy good materials. Like the Englishman who was asked why he buys such expensive suits replied, „Because I am too poor to be able to buy a new suit every year.“

Last year I mentioned that we do some architectural work ourselves. We had an architect draw plans for Kiev in which he left one bath to be shared by three rooms and two other rooms also shared one bath because he said he couldn't find any other way. This year we remodeled Kiev and we ourselves found a way to provide private baths for each room.

These rooms are remodeled because our customers demand it. Just look at our reservation chart and you will find that the new rooms at \$90.00 are being booked first. They are taken solidly until August 14th and the \$80.00 rooms still have vacancies.

We have evolved a system for changing furniture. When we buy new furniture for new rooms, we put the old furniture into the cheaper rooms and the furniture in the cheaper rooms goes to the help.

You executives made a decision to finish the Recreation Hall. We started in 1963 and we are nearly finished. We think your decision was a good one. As you can see now the Hall looks truly beautiful. Maestro Edward Kozak's pictures visually are teaching our youth the culture of Ukraine, yet he has skillfully tied together our past traditions with a contemporary style. Even Americans who have seen them are impressed with his work. We think it would be good to finish the decoration of the hall with murals on the back walls.

Thanks to a good heating system in the Recreation Hall our floors are in good condition and we are able to use the hall in winter months for large affairs. The fact that Soyuzivka is open all winter and all buildings have some heat we have found they are in better condition than in the years we did not heat at all.

We have tried to keep our expenses down last year, we bought very little equipment. It was necessary for us to buy a new steak broiler, a griddle, exhaust hoods, but we believe we have reached the point where we have nearly all the equipment that is necessary in our kitchen. With all this equipment we can handle more people, get good production and serve good food.

Each year the tax assessors try to increase our assessment. This year I used the statement of our C.P.A. to keep our taxes down.

We did get some action on our road. Speaking with the town supervisor, I was able to convince them of the danger on the road leading to Soyuzivka, consequently you can see how they have widened the road before and after the bridge and cleared obstructions so you can see across the curve. What I really wanted was a new two lane bridge and the curve entirely eliminated.

Many think we managers work hard only during the summer season. But I tell you truthfully we work harder physically before and after the season. Every week-end after season, even though it is a small group, we have to get rooms, supplies, prepared for the week-end, stay up late Thursday night for the Lions Club which meets here for dinner, stay up late again Friday nights as guests come in, check in guests on Saturday, open the gift shop, open the bar, many times prepare the evening's affair, help in the kitchen, help waitresses, bartender, then run after the wishes of guests who want an iron, an extra pillow, an extra bed, a glass of tea, an alkaliseltzer and many other things.

With all our problems you may ask, „Is it worth it?“ Well, I remember how we began Soyuzivka, how we grew, how we are helping our members and Ukrainian organizations who come here, and when they tell us or we read their many letters of thanks which we have on file, I forget everything else and conclude that the Ukrainian National Association is doing a fine thing for Ukrainians at Soyuzivka.

Звіт Володимира Кваса

Пане Голово, Хвальний Уряд, Контрольна Комісія та Шановні Радні!

Минула уже рік від мого останнього звіту про діяльність Союзівки. За цей час небагато змінилось в наших оборотах, бо ми досі не досягли нашого верха, зате вигляд, угодження та обслуговування Союзівки змінилося, і то позитивно.

Загальний оборот за 1964 рік вийшов \$249.673.37, — порівнюючи до останнього року менше на \$5.734.10.

Причини цього були такі:

1. Зімові великі свята, як Новий Рік, День Вашингтона, Меморіал Деві, випадали серед тижня і тому не було „довгих вікендів“. 2. В останньому тижні червня відбулося відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні; в тім часі ми кожного року вже мали багато гостей.

Наші гості брали участь у відкритті пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні і хоч ми втратили бізнесово, раділи, що маємо таких сродних гостей, що які замість відпочивати, поїхали на відкриття пам'ятника.

Не буду повторювати цифри обороту Союзівки, тому, що Ви вже чули звіт касира п. Слободяна.

Додати можу, що ми, крім цього, зібрали суму \$2.174.63 під час Богослуження в католицькій каплиці св. Володимира і цю суму передали до Веч. Спискова Йосифа Шмондока.

В православній каплиці збірка становила \$152.41, і цю суму ми переслали до Веч. Владика Мстислава.

Цього сезону ми передбачаємо оборот в сумі \$265.000.00. Багато ми вже не можемо збільшити обороту, бо ми маємо більше кімнат, якщо збільшимо наш торг, то це поза сезоном.

Зате розкоди, як тамтою так і цього року, збільшуються, а це — „мінімум“ платні робітників, іншуренси, та податки.

Спеціально харчі подорожляли й далі дорожчать і тому ми були змушені децю підвищити ціни на 1965 рік. Річ ясна, ця підвишка далеко не дорівнює оплатам інших рівноярних готелів, але ми є організацією, яка має іншу ціль, який бізнесу. Ми старасмося давати добрий і свіжий харч, вигорди та культурну солідну обслугову для наших гостей. Гості можуть оглядати нашу кухню та харч, який ми приготуємо кожноквасно.

Цього року запровадимо нову систему під час обіду в гарячі дні: наші гості не муситимуть йти до їдальні, а зможуть їсти коло басейну і тим самим заощадять час і користатимуться зі сонячних днів.

Наша оселя стала аліт центром молоді, а разом центром вакаційним.

Понеділі маємо Богослуження католицькі та православні, на які приходять люди, і то не тільки гості Союзівки, а також з околиць. В суботі маємо забаби і високомистецькі імпредзи під проводом маистра Задорожного.

Відбуваються у нас різні з'їзди, конвенції, весілля та спортивні турніри, на які приїжджає молодь не тільки з Америки, а також з Канади.

Тепер вже відбуваються Богослуження, програми і забаби не тільки в часі літнього сезону, але також на більшій вікенди поза сезоном.

Про курси українознавства і дитячу оселю не буду говорити, бо Ви самі знаєте їх значення.

При цьому це все за мінімальні ціни. За курс українознавства оплата вносить \$120.00, а в дитячій оселі за дитину — \$30.00. В інших на подібному поєзмі таборів діти не мають такої вигоди, як наші, і оплата їх вносить \$90.00 тижнево і більше. На наші програми ми не побираємо за вступ, тому що нашою ціллю є притягати молодь на українські програми, ми тільки збираємо в суботу \$1.00 при брамі на паркування і уживання нашого устаткування.

Подібна справа мається з Богослуженнями, де ми самі торкнимося кошти, зв'язані з Богослуженнями.

Шановний Уряде! Ми думаємо, що Ви добре це розумієте, але дехто підносить справу, щоб Союзівка покривала сама всі кошти не тільки готелів і культурні, а також інвестиції. певні речі нам незрозумілі, з одного боку Ви вважаєте, щоб ми покривали все, а з другого бажаєте, щоб ми ідали добрий харч та обслугову на поєзмі першокласних готелів (самозрозуміло гості цього також вимагають), і це все на низькі ціни. Притому не ухвалюється побудувати більше кімнат, щоб ми при більшому обороті і майже при тім самім персоналі збільшили наш прихід.

Якщо ми поставимо Союзівку тільки на бізнес, то зможемо покрити кошти також інвестиції, але тоді розминемося з нашою ціллю.

Тому просимо Хвальний Уряд взяти під увагу наші тропозиції з попереднього року, щоб побудувати більше кімнат, побільшити дитячу оселю і тим самим курс українознавства.

При збільшенні числа кімнат було б можливим мати конвенцію УНС на Союзівці, і тоді значні суми грошей залишилися б у наших руках, а не в чужих; при тому й делегати заощадили б гроші при наших мінімальних цінах.

Ми дуже добре розуміємо, що УНСОюз не має грошей на цю ціль, але ми мусимо щось зробити, бо може бути запіздно.

Накінцею мого звіту дозволю навести два приклади:

1. Під час бенкету студентів курсу українознавства Йосиф Класник, батьки якого уроджені в Америці, а мама не з походження українського, заявив: Я перед курсом не знав у діяльності, хто я є, аж приїхав на Союзівку і відкрив очі. І продекларував вірш Тараса Шевченка. Всіх присутніх це зворушило.

Другий випадок: Міс Америка, Мішель Метрінко, буши у нас на великодітніх святах, захопилася нашою традицією і написала на своїй знімці для „Союзівки“. Та що-я тут бачила, збудило в мені почуття мого українського походження.

У нас в сезоні працює 60 студентів з різних стейтів, навіть з Флориди і Невади. Ми їм помагаємо не тільки фінансово, але й духово.

УНСОюз видає уже багато грошей на цю ціль, і тому просимо й тепер не жалувати грошей на інвестиції в Союзівку, бо за нами є молодь, а це буде наша найкраща інвестиція в будучності Українського Народного Союзу.

Після зложення звітів управителів „Союзівки“ головний предсидка о год. 6.30 вечора відкрив наради до наступного дня год. 9 ранку.

Другий день нарад

Вівторок, 18 травня 1965 року. Рання (третя) сесія.

У вівторок 18-го травня 1965-го року, о год. 9.25 ранку гол. представник відкрив ранню (третю) сесію річного засідання у його другому дні нарад. На порядок прийшло звітання Головної Контрольної Комісії, як цілості та поодиноких її членів.

VI. ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звіт Контрольної Комісії відчитав її предсидка д-р Володимир Галан, а його доповнювали, відчитуючи поодинокі частини звіту, члени Контрольної Комісії: Петро Пуцило, Іван Кокольський і Іван Іванчук.

Хвальний Уряде:

Головна Контрольна Комісія УНС відбула контролію майна і діловодства УНС в днях 11-18 квітня 1965 р. в повному складі, себто В. Галан — предсидка, В. Косар — місто-предсидка, П. Пуцило — секретар, І. Кокольський та І. Іванчук — члени. Присвячено один день, 14 квітня, на перевірку Союзівки.

Контрольна Комісія стверджує, що усі цифри подані у звітах предсидкою, містопредсидкою, касиром, секретарем та адміністратором Союзівки є правдиві і точні і вони відзеркалюють життя та фінансовий стан нашої установи та рух її членства.

Згідно з постановою послідного річного засідання Уряду УНС та в порозумінні з Екзекутивною, Головна Контрольна Комісія договорилася з фірмою записаних публічних рахунковців (сертіф. Паблік Еккаунтеєтс Ернест і Ернест), які перевели контролію УНС і видали свій звіт. Для зменшення коштів контролі рішено відбудувати засідання Головної Контрольної Комісії тільки раз на рік (не два рази), а заощаджені гроші зжити на звіт записаних публічних рахунковців. Тим самим головна Контрольна Комісія могла звернути свою більшу увагу на провірку життя нашої організації та з цієї праці подати Вам слідуочий звіт:

ЗВІТ З КОНТРОЛІ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

До звіту рекордового секретаря додамо лише залучені таблиці з руху членства, які виказують число членів з 31-го грудня 1964 р. на 75,573 активних членів і 8,841 не активних членів, разом 84,414.

Рекорди Рекордового Відділу виказують, що рух членства в УНСОюзі за час останніх 4 років був наступний:

З кінцем 1960 р. було ст. членів 48,992, дітей 24,851, разом 73,843

У 1961 р. прибуло ст. членів 532, прибуло дітей 681, разом 1213

У 1962 р. прибуло ст. членів 140, прибуло дітей 82, разом 222

У 1963 р. прибуло ст. членів 654, убуло дітей 324, разом 330

У 1964 р. прибуло ст. членів 289, убуло дітей 324, разом 35

З кінцем 1964 р. ст. членів 50,607, дітей 24,966, разом 75,573

Активних членів в УНСОюзі є з кінцем 1964 року 75,573

а неактивних членів 8,841

тобто разом усіх членів 84,414

З цього виходить, що на протязі останніх 4 років УНСОюз збільшився на 1615 повнолітніх членів, та збільшився на 115 дітей. Разом УНСОюз збільшився на 1730 членів, коли брати до уваги, що з кінцем 1960 р. УНСОюз налічував 73,843 членів, а з кінцем 1964 р. число членів становить 75,573.

УНСОюз нараховує 486 відділів, в тому 54 відділи в Канаді, 11 відділи в розміщені в ось таких стейтах (провінціях), та в ось таких кількостях:

1	Норт Дакота	1
2	Огайо	29
17	Орегон	1
2	Пенсильванія	140
1	Род Айленд	7
1	Вашингтон	1
33	Вест Вірджинія	3
5	Висконсин	3
1	Вайомінг	1
7	Альберта, Канада	3
11	Брітіш Колумбія, Канада	2
11	Манітоба, Канада	3
4	Онтаріо, Канада	33
4	Квібек, Канада	8
3	Саскачеван, Канада	4
1	Нова Шкотія	1
61		
80	Разом відділів	486

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ В ПОДИНОКІХ КЛАСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА СУМИ ІХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ

У давньому роді забезпечення	126 членів	на \$	108,000
У забезпеченні до 70 р. життя	412	на	306,000
У забезпеченні на 20 „леймент таф“	16,016	на	13,277.750
У забезпеченні на 20 „ендав. леймент“	11,132	на	8,960.750
У забезпеченні на ціле життя для нових членів	12,299	на	9,437.561
Молод. Е-18 в дорослих	2	на	1,500
У забезпеченні на ціле життя для давніх членів	6,310	на	5,366.950
У забезпеченні „Р-65“	925	на	953.500
У забезпеченні „Е-65“	1,305	на	1,729.500
Подвійне забезпечення до 60 року життя	355	на	659.000
Акцидентове забезпечення	1,725	на	8,625.000
У департаменті Дорослих є разом забезпечених	50,607 членів	на	\$49,425.511

МОЛОДЕЖНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

У першій класі до 18 р. життя	1,578 дітей	на	1,094.000
У другій класі до 70 р. життя	312	на	112.287
У третій класі до 16 року „ендавмент“	228	на	22.800
У класі Р-20 „лесмент таф“	8,780	на	6,780.500
У класі Е-20 „ендавмент“	9,193	на	6,476.250
У класі Е-18 „вишувальне“	4,640	на	3,921.000
У класі Е-65	111	на	106.000
У класі Е-65	124	на	113.000

У молодечий Департаменті є разом забезпечених 24,966 дітей на \$18,625.817

Усіх членів в УНСОюзі є разом забезпечених 75,573 на \$68,051.328

I. СТАН І РУХ ЧЛЕНСТВА ЗА 1964 РІК

ПОВНОЛІТНІ ЧЛЕНИ

В дні 1-го січня 1964 р. було повнолітніх членів	50,318
Прибуло за 12 місяців	4,085
Разом	54,403
Відійшло за 12 місяців	3,796

Залишилося 50,607

Значить, що за останній рік УНСОюз збільшився у повнолітніх членів на 289

МОЛОДИЧНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

В дні 1-го січня 1964 року було всіх дітей	25,290
Прибуло за 12 місяців	1,897

Разом 27,177

Відійшло за 12 місяців 2,211

Залишилося 24,966

Молодечий Департамент збільшився за останній рік на 324

Обидва Департаменти разом мають членів 75,573

РУХ ПОВНОЛІТНІХ ЧЛЕНІВ ЗА 1964 РІК Всіх В Канаді

Іван Зазворський переобраний на голову Лігай-Велійської Союзової Громади

Алентави, 6-го червня — Тут в залі Українського Парохиального Центру відбулися Загальні Збори Окружного Комітету Відділу Українського Народного Союзу Окрути Алентави. Збори відкрив відомий Союзовий та громадсько-суспільний діяч, доволитий головою Окрути Іван Зазворський. З'ясувавши присутнім цілі зборів, він попросив вибрати президію, яка б перенесла збори. Присутні одностайно вибрали на голову президію інж. Осипа-Клиася і на скар. Василя Каміньського.

Подякувавши за довіру, голова президії попросив уступати управу до залу з проведеної діяльності. За управу Окрути зложив вичерпний звіт голова Іван Зазворський. На вступі він підкреслює, що Комітет докладав всіх зусиль, щоб успішно закінчити ювілейний Союзовий рік. Він з присмигнутістю говорив і про те, що вся Союзова громада брала участь і в громадсько-суспільній праці. Багато часу присвячено приготуванню Шевченківського концерту, а відтак поїздки на відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. З гордістю говорив голова і про вшанування Округою величавий бенкет в листопаді з нагоди 70-ліття Батька Союзу. По звіті голови відбулась дискусія, по якій

присутньо до вибору нової окружної управи, до якої ввійшли Іван Зазворський — голова, Стефан Колодуб — заст. голови, Анна Гарас секретар і Василь Каміньський — касир. Контрольну Комісію вибрано в складі: Анна Пипок — голова, Іван Драбик та Анна Колтонюк — члени.

Голова президії інж. Клиася представив зібраним головною промовою на ці збори — Степана Гавриша, який глибоко проаналізував зодбути Союзу за минулий час. Він багато уваги присвятив навігуючим фактам про те, яку важливу роль відіграв Союз і відіграв тепер в суспільно-громадській і господарській праці нашої земорської Батьківщини. Не менше уваги він присвятив і організаційній діяльності. Він стверджує, що Окрута не виконала вповні призначеної квоти для неї головною канцелярією, бо на 125 членів, яких повинна була приводити, здобула 59. При цьому він підкреслює і те, що 1964 рік був кращим, ніж 1963 тому, що тоді Окрута здобула лише 45 членів.

Він проаналізував індивідуально діяльність кожного відділу та й намітив перед ними їхні передконвенційні завдання. На закінчення своєї доповіді Степан Гавриш під оплески численних зібраних привів

Про присмну несподіванку в Рочестері, Н. Й.

Тутешній Відділ УККА не спить. Недавно вистарався для нас постійний помічник радіві авдіації а 16-го травня заскочив нас присмною несподіванкою.

Була це перша (в Рочестері) українська телевізійна передача присвячена Т. Шевченкові. Тривала вона півгодини. На її зміст зложився: промова конгресмена Ф. Гортона і висноження до окремих точок голови Відділу, адв. В. Андришина, виступ чоловічого хору „Сурма“, мішаного хору „Гомін“ і танцювальної групи „Верховина“.

Поява хору „Сурма“ в чорних, вечорових одягах зробила імпазантне враження. Вже по перших словах відспіваного „Заповіту“ було видно, що це вишкolenі співаки, деякі з них солісти від ряду літ — цілість: зіспіваний хор.

Виступ хору „Гомін“ у мальовничих народних строях переніс думки глядачів у рідні сторони.

Слідно було вклад великої праці диригента, проф. Гордія, щоб із членів відобути якнайкращі осяги.

Чи не найбільше вдатною точкою програми був виступ танцювальної групи „Верховина“, особливо кінцевий танок під заг. „Запорожці і степу“. Було дуже присмне дивитися на тих молодих хлопців, як вони з вервою та неменшим шиком зивалися по зал мов ті метелики, вимахуючи зручно шаблями жуть бути горді із свц. Вони самі та їх учитель, балетмейстер Яр. Кузіл, можуть бути горді, із своїх осягів. Я маюло не залескав у долоні, забуваючи, що я не в театрі, а перед телевізійним полотном.

Ще треба згадати, що між точами глядачі могли видіти кількакратно малу Україну. Немас найменшого сумніву що описана вище імпреза, ефірансована п. інж. Марком Лонкевичем, власником будівельного підприємства, зробила багато для нашої справи.

Петро Зубрицький

Читайте українські книжки і газети, бо часто читанка веде до просвіти, а просвіта — це сила

Перша зустріч Українських Ветеранів Східної Канади

На світлі Президія Зустріч Україн. Канад. Ветеранів (зліва направо): Павло Харидчак, Лев Коссар, В. Заричський, М. Садовський, М. Барецький, Д-р Ф. Мартинюк, В. Гузар, Д. Бужанко.

У зміслі повного Об'єднання всіх Українських Ветеранів у Канаді, — з рамени Союзу Українських К а н а д і й с ь к и х Ветеранів (СУКВ-ЮКВА) відбулася в Українському Народному Домі в Торонто 22 і 23 травня, Перша Зустріч Українських Ветеранів Східної Канади для вибору ексекютив — Управи СУКВ на східну Канаду. В цих днях відбулися два окремі З'їзди: а) Союзу бушних Українських Вояків (СОВУ) в домі Української Праславної Громади, 404 Бетерст вул. і б) Братства Карпатських Січовиків (БКС). Перша зустріч почалася в суботу в год. 10 ранею реєстрації делегатів, яку проводив секретар Організаційної Комісії сот. Іван Юзик, організатор СУКВ.

22 травня ввечері в УНДомі відбувся ветеранський Бен-Воні самі та їх учитель, балетмейстер Яр. Кузіл, можуть бути горді, із своїх осягів. Я маюло не залескав у долоні, забуваючи, що я не в театрі, а перед телевізійним полотном.

23 травня, год. 10 ранку відбулося зложення вінка під Пам'ятником Невідомому Воляку

З'їзд СУКВ СХІДНОЇ КАНАДИ

23 травня о год. 3 по пол. в Українському Народному Домі, відбувся Установчий З'їзд Союзу Українських Канадських Ветеранів Східної Канади. З'їзд відкрив голова Організаційної Комісії д-р С. Роскожа, а промовили чл. Президії в складі: сот. М. Барецький (Голубицький), голова д-р Ф. Мартинюк (Гелітос), Д. Бужанко (Ст. Кетлінс), виступили: В. Гузар та П. Харидчак — секретарі. З'їзд відкривався пам'яттю померлих українських ветеранів і вислухав доповіді: д-ра С. Роскожи про „Цілість і завдання Союзу Українських Канадських Ветеранів“, ред. Лева Коссара про „Канадський Ряду Народного Мистецтва“ у зв'язку із 100-річчям державності Канади та орга-

Іван Юзик, секретар орган. Комісії

НА ПАПІРІ НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ

КАТЕРИНКА ГРАС...

Які обов'язки управи колгоспу? Про це читасмо в „Молоді України“ з 22 травня в кореспонденції з Одещици: Займатися кукурудзою, стьгувати молодь у ланки, телефонувати до статистичного відділу про гектари засвоєї площі, рапортувати про врожайність...

В МЕНЮ С. А НАСПРАВЛІ — НЕМА

Водії автомашин, яким захотілося пообідати чи підвечеряти, минають Чутове, Лохвицю, Пирятин, не посіпають до Лубен... — пише з Полтавщини кореспондент журналу „Україна“ Василь Говорч. 4 ч. р.

Що ж таке? „Ох, — читаємо дослівно, — у скількох же наших, скажемо офіційно, підприємствах громадського харчування бувас майже так, як ото писав поет Твардовський! „Вроде, значить, кормя? По якій же нормі?“ — питає Василь Тюркін. А відповідь ось:

По особой. Поясню Постановку ету: Обозначено в меню, А в натуре нсту...

АЙНШТАЙН З ПЕРСПЕКТИВИ ДЕСЯТЬОХ РОКІВ

Закінчення зі стор. 8-ої

хоч він мав велику пошану до етики, захищеної в біблійній традиції, трактував цю етику як найвищий вираз людської, а не Божої науки. І хоч сам признавався до близьке неокресленої „космічної релігії“, так далеко не відірвався релігійного піднесення від людських зворушень, що глибокі внутрішні дізнання наукової творчості вважав за рівнозначні з містичними захопленнями.

І в цьому був Айнштайн вповні дитиною XIX сторіччя, так, як і в своєму погансько-гуманізмі, Особито скромний, він у такій мірі легковажив матеріальні добра, що одного разу, коли отримав чек на 1500 доларів, ужив його як закладку до книжки, яку читав, аж врешті згубив його. Свідомство простоти Айнштайна з таким випадком: Діа-чника з Принстону, довідавшись, що поблизу мешкає великий математик, пішла до нього, щоб допоміг їй розв'язати домашню виправу. А коли після того батьки робили їй і цього приводу докори, відповіла: „Цей старий пан був дуже вдволений і вивиснені мені задачу значно краще, як мій учитель“.

Гуманізм Айнштайна був подібний, як дві краплі води, до так добре зведеного західноєвропейського гуманізму. Він інтерв'ювався усюди там, де йому видавалося, що дійсно криється людина, з призна-ням заявляв, що католицька Церква від самого початку протестувала проти гітлерівських переслідувань, але водночас апробував окупацію четвертици Європи Росією вважаючи, що зробила це вона в цілях „самооборони“.

На тлі цього „гуманізму“ виріє і принциповий па-цифізм Айнштайна, від якого відійшов він тільки один раз, написавши в серпні 1939 року відомого листа до Рузвельта з пропозицією, щоб ЗДА притупили до праці над атомовою бомбою. І хоч пізніше, після вибуху в Грошіці, пробував відмовитися від цієї квітні 1953 року, виразно призна-ючи, що істотний мотивом його листа до Рузвельта був страх, щоб Німеччина перша не випродукувала атомової бомби. Цей страх Айнштайна, що виріє безумовно на ґрунті його

Важко обігнатися від вра-ження, що Провидіння, вибрав-ло Айнштайна, щоб осяго те-орією повів людську наукову думку на нові шляхи. Щоб це, зробив він усеупереч тому, що глибоко до кінця життя коренилося в його власній підсвідомості, і щоб цим причиня-вся до визволення людської думки з кайданих матеріаль-му XIX сторіччя. І в цьому, поза безсумнівно переомо-ним його вкладом у фізику, непроминальна велич Айн-штайна.

(Київ)

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

У БРЮССЕЛІ В БЕЛЬГІ ВІДБУВАЄТЬСЯ КОНФЕ-РЕНЦІЯ міністрів шістьох членських держав Європейської Економічної Спільноти над здійсненням плянів щодо спільної сільсько-господарської політики, фінансування її, збуту і т. п. Французький президент де Голль наполягає, щоб це сталося до 30 цього місяця — Західна Німеччина буди-то готова принести в цій справі грошові пожертви у висоті 850 мільйонів дол., якщо вона тільки промостолої б шлях політичному з'єднанню Західної Європи, якому противиться де Голль.

ВОЛОДАР МОНАКО, КНЯЗЬ РАЙНІС III, ЗАГРОЗИВ аргентинсько- грецькому мультимільйонерові Арістотелі Онанасісові, власникові 52% уділів в концерні, який відає більшість публічно-ужиткових влаштувань в Монако, — як парки, шляхи комунікації й відоме казино гри, — що Монако націоналізує (удержуват) всю ту власність, якщо Онанасіс не візьме участі у фінансуванні нових влаштувань для по-живавлення туристики. Онанасіс, один з найбільших у світі приватних корабле-будівників, заінтересований більше у будівнанні люксових мешкальних будинків, аніж нового тунелю, місцевої залізнички, поширення пристані і т. п.

Замість квітін на свіжу могилу Незабутньої

БЛ. П. ОЛЕНИ з Лопатинських БУРАЧИНСЬКОЮ складаємо 10 доларів на Фонд „Мати і Дитина“.

Трипа і Юліан НАНАСНИ

Замість квітін на свіжу могилу, Дорогого нам Земляки й Приятеля

БЛ. П. ПРОФ. ДМИТРА ЯНКИВСЬКОГО складаємо 20 доларів на ЕТИП.

Д-р Михайло ЛОБОВИЧ і дружина НАДІЯ

Дізнаємося сумноно вісткою з Рівнян, Приятелями і Знайомими, що 16-го червня 1965 року у Нью Йорку, відійшла від нас у Вічність наша Невідкажувала ДРУЖИНА, МАТИ І БАБЦЯ

БЛ. П. СТЕФАНІЯ СТЕТКЕВИЧ

ПАНАХИДА відправиться в п'ятницю 18-го червня ц. р. о год. 8-їй веч. в похоронному закладі П. Яреми в Нью Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 19-го червня 1965 р. в 9-їй год. ранку з похоронного закладу П. Яреми до церкви св. Юра при 7-їй вул., де буде відправлена СЛУЖБА БОЖА, а звідси на Holy Gate Cemetery.

муж — ОСИП дочка — ЛІДІЯ та зять ГРИГОРІЙ АНДРУСИШИН

закликає — ЛІДІЯ І ЛЮБА

В суботу, 19-го ЧЕРВНЯ 1965 року КОНЦЕРТ УЧНІВ

Проф. ЗОЇ МАРНОВИЧ

в залі УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ при 847 Н. Фрейхліл вул. у Філадельфії, Па.

В програмі: Вах, Бетговен, Гайдн, Моцарт, Шуман, Шуберт, Гріг, Шопен, Мендельсон, Чайковський, Глієр, Лішт, Барнінський, Лисенко, Кабалевський, Ревуцкый, Косенко.

Участь беруть: Ю. Івасюк, В. Літвінчук, Я. Сіра, Т. Петришин, О. Кондрах, З. Гаврилюк, Х. Кушдр, Ю. Мелішак, Я. Байсарович, Б. Сіра, В. Палазайко, Т. Мельник, А. Прищипак, А. Сікор, О. Суржик, І. Плахта, Л. Гаврилюк, Л. Корсун, Л. Граур, А. Корсун, А. Ференц, Х. Осташович, М. Мельник, О. Швед, І. Нейсугук, В. Лупань, Х. Швед, З. Граур, Д. Корженевська.

Початок точно о год. 8-їй веч. Вступ — вільний.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ І УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ У НЬО ЙОРКУ

в п'ятницю, 25-го червня 1965 р. о год. 8-їй веч.

— влаштуються —

ВЕЧІР ФОРТЕП'ЯНОВОЇ МУЗИКИ

Фортеп'янові концерти, ансамблі, соля у виконавстві студентів фортеп'янової класи

МЕДІАНІ БАЙЛОВОЇ

В програмі твори: Гайдн, Бетговен, Клементій, Гуно, Аренського, Кабалевського, Вільямса.

Участь беруть: Н. Даниш, М. Дармограй, М. Ковалів, Р. Кріл, В. Нікіфоров, Б. Скафарик, З. Скафарик, І. Троміса.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ ЗАЛУНАЛА НА ГРАМ. ПЛАТІВЦІ ГЛІБА ШАНДРОВСЬКОГО!!!

ВАС PROFUNDO ЧЕРПАС ЧАРІВНІ ЗВУКИ З ГЛИВИНИ УКР. МЕЛОДІЙ. В КОТРИХ ОВСЯГОМ СВОГО ГОЛОСУ ТА ПРЕКРАСНИМ ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ КВАЛІФІКУ ПЛАТІВКУ НА РІВЕНЬ ВИСОКОЇ ВОКАЛЬНОЇ ВАРТОСТІ. ВАША АДРЕСА І MONEY ORDER НА \$5.00 МОЖУТЬ НАБУТИ ПЛАТІВКУ ВІД:

CHANSON DISTRIBUTING CO. R #1, Box 84 Tomkins Cove, N. Y. 10986

УВАГА! ТРЕНТОН, Н. Дж. УВАГА! ДОПОВІДІ:

Інж. Д. Ярро, Голова СВУ, на тему „СВУ і Укр. Національний Фронт“; Інж. О. Хокайло, член Ради Директ., „Америкен ту Фрі Калтів Нейшенс“ — „Нові завдання на зовн.-політ. секторі“ — відбудуться —

20-го ЧЕРВНЯ 1965 р. від год. 4:30 по пол. в приміщенні Укр. Прав. Керівн. Св. Юрія Переможця при вул. Центр в Трентоні. Зацікавлених до участі запрошує Управл. Осередку СВУ — Трентон

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ Українська Оселя ім. О. ОЛЬНИЧА

Положена в мальовничих горах західного Поконо поміж Лігитоном та Дікві-Торном у Пенсильванії ОСЕЛЯ — ЦЕ ІДЕАЛЬНЕ МІСЦЕ ДЛЯ ВІДПОЧИНКУ І ВАКАЦІЙ ДЛЯ ЦІЛОЇ РОДИНИ.

Ліси та поля, гірський потік, модерний новозбудований басейн з фільтрами для старших та дітей, чудова Канічка в якій щоденні відправляються Богослужби, парк та ліси доріжки для прогулянок, рідна родина атмосфера, мрія від гірського містечка, вигідний доїзд дорогами та автошляхами.

ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ ЗА ХАРЧІ ТА КІМНАТИ Приймає зголошення та подає інформації: W. KARPISAK — R. D. 2, LEIGHTON, Pa. Ukrainian Homestead, Tel.: DRake 7-4621

ЗГОЛОШУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ У ВІПІ ВІД 6 до 16 РОКІВ ДО ЛІТНІХ ТАБОРІВ МОЛОДІ

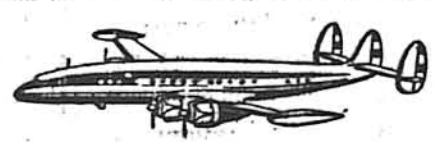
Українського Золотого Хреста Таборники під фаховою опікою матимуть змогу перевести свої літні вакації серед прекрасної природи в своєму рідному оточенні, поглиблюючи своє знання з різних ділянок української культури.

Початок таборів в НЕДІЛЮ, 27-го ЧЕРВНЯ 1965 р.

Приймають зголошення та подають інформації: У Нью Йорку: Mrs. Raisa Kudela, 30-24 — 49th St., Astoria, L.I., N.Y. Tel.: YE 2-6252.

У Філадельфії: Eldorado, 511 W. Girard Ave., Philadelphia, Pa. 19123. Tel.: PO 3-9471 — PO 3-6818.

У Балтиморі: Mrs. Nadia Zinkewych, 1032 Circle Drive, Baltimore 27, Md.

НА ЗАГАЛЬНЕ ДОМАГАННЯ 5-та З ЧЕРГИ ПОДОРОЖ ДЖЕТОМ НА УКРАЇНУ В 1965 РОЦІ

Тура ч. 1. 22 ДНІ — \$1,025.00 Тура ч. 2. 18 ДНІВ — \$950.00

3 НЬО ЙОРКУ

27-го липня 30-го серпня

МОСКВА ЛЬВІВ ТЕРНОПІЛЬ КИЇВ КАНІВ ПОЛТАВА БУКАРЕСТ ВІДЕНЬ

Варшава Львів Тернопіль Київ Канів Відень

Через летунські лінії "India" і "Swissair"

Через летунські лінії "S.A.S." і "K.L.M."

ВСЕ ВИЛЮЧЕНЕ: переліз, харчування, готелі, оглядини

Випиомо: Відень — 2 рази харчування на день.

ВИМАГАЄТЬСЯ \$50.00 ЗАВДАТКУ.

РЕЧЕНЕЦЬ РЕЄСТРАЦІ

Тура ч. 1, 26-го травня 1965 р. Тура ч. 2, 25-го червня 1965 р.

ПРОВАДЯТЬ ОСОВНІСТО ДОСВІДЧЕНІ КЕРІВНИКИ ТАКИХ ПРОГУЛЯНОК

Віра К. Шумейко і Ангін Шумейко

KOWBASNIUK TRAVEL AGENCY

(ESTABLISHED 1920)

286 East 10th Street New York, N. Y. 10009

Тел.: ALgonquin 4-8779; 4-8717 (Area Code 212)

